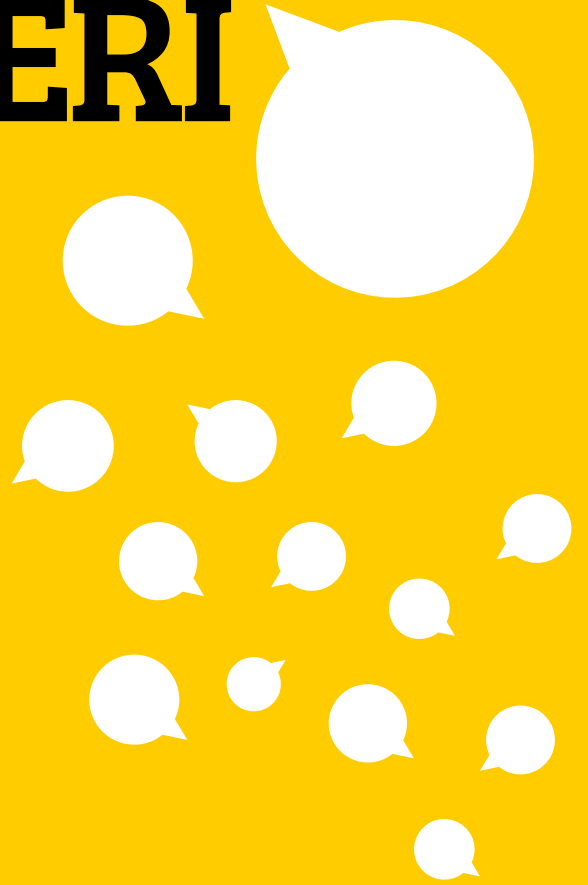

MESLEK LİSESİ KOÇLARI PROGRAMI

GÖNÜLLÜ REHBERİ

11.Sınıf

Özel Sektör Gönüllüleri Derneği

ÖZEL SEKTÖR GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ
MESLEK LİSESİ KOÇLARI
PROGRAMI GÖNÜLLÜ REHBERİ

2013

Meslek Lisesi Koçları Programı Gönüllü Rehberi 2013

Program Ekibi

Başak Güçlü - ÖSGD Genel Koordinatörü

Özgen Erdem Yavaş - Proje Sorumlusu

Bu rehberdeki uygulama içerikleri, Meslek Lisesi Koçları Programı için Ekibi tarafından yeniden yapılandırılmış ve gerekli yerlerde özgün içerik oluşturulmuştur.

Grafik Tasarım

Mustafa Gülsün

Baskı

Elit Ofset Matbaacılık, Ambalaj San ve Ticaret. A.Ş.

Özel Sektör Gönüllüleri Derneği

İnkilap Mah. Ömer Faik Atakan Cad.

Yılmaz Plaza No:3 Ümraniye 34768 İstanbul

Tel: (0216) 524 52 70

Faks: (0216) 524 52 34

osgd@osgd.org

www.osgd.org

Özel Sektör Gönüllüleri Derneği
Corporate Volunteers Association

ÖSGD Meslek Lisesi Koçları Programı, Koç Holding'in Milli Eğitim Bakanlığı ve Vehbi Koç Vakfı işbirliği ile 2006-2013 yılları arasında yürüttüğü Meslek Lisesi Memleket Meselesi Projesi'nin gönüllülük birleşeninin, 2012 yılında ÖSGD'ye devredilmesi ile başlatılmıştır. Bu rehberde yer alan içerikler, Mikado Danışmanlık ile birlikte MLMM Projesi Meslek Lisesi Koçları için geliştirilmiş olan orijinal uygulama içerikleri baz alınarak son haline getirilmiştir.

Bu doküman, İstanbul Kalkınma Ajansı'nın desteklediği ÖSGD Meslek Lisesi Koçları Projesi kapsamında hazırlanmıştır. İçerik ile ilgili tek sorumluluk Özel Sektör Gönüllüleri Derneği'ne ait olup İSTKA veya Kalkınma Bakanlığı'nın görüşlerini yansıtmamaktadır.

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, Özel Sektör Gönüllüleri Derneği'nin (ÖSGD) izni olmadan hiçbir elektronik veya mekanik formatta ve araçla (fotokopi, kayıt, bilgi depolama vb.) çoğaltılamaz.

twitter.com/OSGD_

facebook.com/KurumsalGonulluluk

İçindekiler

11.Sınıf

Program Hakkında Genel Bilgiler	7
• Özel Sektör Gönüllüleri Derneği	8
• Meslek Lisesi Koçları Programı	9
• Meslek Lisesi Memleket Meselesi Projesi Nedir?	10
• Neden Meslek Liseleri?	11
• Neden Meslek Lisesi Koçları?	12
Meslek Lisesi Koçları Yönetmeliği	15
• Programın Hedefleri	16
• Meslek Lisesi Koçları ve Gönüllülük	18
• Program Organizasyonu ve Görev Tanımları	22
• Önemli Bilgiler	25
• Uygulama Süreci	28
Ekler	31
• Ek 1: Öğrenci Başvuru Formu	32
• Ek 2: Öğrenci Mülakat Rehberi	33
• Ek 3: Öğrenci Mülakat Formu	35
• Ek 4: Öğrenci Hoşgeldiniz Mektubu ve Bilgilendirme	36
• Ek 5: Öğrenci için Değerlendirme Formu	39
• Ek 6: Koç için Program Değerlendirme Formu	40
• Ek 7: Öğrenci Özdeğerlendirme Anketi	41
• Ek 8: Gönüllü Sözleşmesi	42
Uygulamalar (11. Sınıf)	43
• Açılış Buluşması	48
• 1. Güvenle Hedefe Doğru	56
• 2. Zaman Yönetimi	64
• 3. Sürekli Öğrenme ve Gelişme	70
• 4. Sorumlu Vatandaşlık	76
• Kapanış Buluşması	82

Değerli Meslek Lisesi Programı Koçlarımız ve Şirket Sorumlularımız,

Kurumsal gönüllülüğün artan değeri ile paralel olarak genişleyen üye şirket yelpazemiz ve gönüllü sayımız, birçok yeni proje ve programı da beraberinde getiriyor.

Sektör, pozisyon ve kurum farketmeksizin, isteyen tüm özel sektör gönüllülerin parçası olabildiği Meslek Lisesi Koçları Programı, özel sektör çalışanlarının meslek lisesi öğrencileri ile bir araya gelerek bir yandan gelişim uygulamalarını gerçekleştirirken bir yandan da deneyimlerini paylaşımlarından oluşuyor. Program'ın uzun süreli ve kapsamlı olması etkisini artırıyor ve gönüllülere yarattıkları farkı bire bir görme fırsatı veriyor.

Koç Topluluğu'nun 2006'da Milli Eğitim Bakanlığı ortaklığı ile başlattığı "Meslek Lisesi Memleket Meselesi" (MLMM) Projesi, ülkemizde gelişime ihtiyaç duyulan alanlardan biri olan meslek liseleri konusunda büyük bir farkındalık yarattı. MLMM Projesi'nin parçası olarak gönüllülük temelli geliştirilen Meslek Lisesi Koçları Programı 2012 yılında ÖSGD üyeleri için bir "ÖSGD Şemsiye Program" olarak başladı ve 2013 yılında Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü ile gerçekleştirdiğimiz protokol ile de büyüyerek fark yaratmaya devam edecek. Bu değerli Programı ve bilgi kaynağını ÖSGD ile paylaşan ve her aşamasında bize destek veren Koç Topluluğu'na teşekkür ederiz.

Ülkemizin sosyal ve ekonomik gelişimine katkıda bulunmak isteyen siz gönüllülere ve Meslek Lisesi Koçu olmayı seçen sizlere yürekten teşekkür ederiz.

Özel Sektör Gönüllüleri Derneği

Program Hakkında Genel Bilgiler

- ⊕ Özel Sektör Gönüllüleri Derneği
- ⊕ Meslek Lisesi
Koçları Programı
- ⊕ Neden Meslek Liseleri?
- ⊕ Neden Meslek Lisesi Koçları?

ÖZEL SEKTÖR GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ

Özel Sektör Gönüllüleri Derneği (ÖSGD), özel sektörün kurumsal gönüllülük programları oluşturmaları, şirketler arasında bu tür programların yaygınlaşması ve kurumsal gönüllülüğün teşvik edilmesi amacıyla kurulmuş olup 2002 yılından bu yana faaliyet göstermektedir.

Kurumsal Gönüllülük Programları alanında birçok şirket ile çalışan ÖSGD'nin 2013 yılı itibarıyla 65'tan fazla üyesi ve pek çok Sivil Toplum Kuruluşu (STK) ile ortaklığı bulunmaktadır. Üyelerine A'dan Z'ye kurumsal gönüllülük programı danışmanlığı yanı sıra sürekli genişleyen ve gelişen bir yelpazede projeler sunmaktadır. Dernek, danışmanlık ve projelerin yanı sıra gönüllülük eğitimleri vermekte ve şirketlere özel programlar geliştirmektedir.

Özel Sektör Gönüllüleri Derneği Misyonu;

- Özel sektörün insan kaynağını ve uzmanlığını değerlendirerek gönüllülük yoluyla sivil topluma katkıda bulunmaktadır.

Özel Sektör Gönüllüleri Derneği Vizyonu;

- Özel sektörde gönüllü çalışmalar için referans noktası olmaktır.

ÖSGD:

- Toplum ve özel sektör arasında dinamik bir ilişki yarmayı
- Özel sektörde gönüllülük ağının büyümesine önderlik etmeyi
- Toplumsal problemlerin saptanmasında ve çözümünde şirketler ve sivil toplum kuruluşları ile doğru işbirliği yaratmayı,
- Şirket çalışanlarının, topluma değer katacak projelerde gönüllü katılımlarını destekleyerek özel sektörün projeler geliştirmesine destek olmayı amaçlar.

“

Gönüllülük ve gönüllülük esasıyla yönetilen projeler yaygınlaştığı ve sürdürülebildiği ölçüde etkisini ve değerini artırıyor. Farklı sektörleri, bu sektörlerdeki rakip şirketleri, bu şirketlerdeki farklı departman ve fonksiyonları bir araya getirmenin ve topyekûn bir etki yaratmanın en etkili yolu olarak gördüğüm şemsiye programlar, yarattıkları kartopu etkisi ile daha geniş bir hedef kitleye ulaşmamızda aracı oluyor. Ülkemizde benzeri ender görülen bir şemsiye program olan Meslek Lisesi Koçları, ÖSGD bünyesinde uygulanmaya başlandığı 2012 yılından bu yana hızla artan gönüllü sayısı ve dokunduğu genç hayatlarda bıraktığı iz ile beni çok mutlu eden bir program. Çok önemseydiğim ve tüm sektörler açısından kritik öneme sahip olduğuna yürekten inandığım meslek lisesi eğitimine farklı bir bakış açısı getiren ve tüm paydaşlarında heyecan yaratan bu programa verdiğiniz destek için tüm koçlarımıza gönülden teşekkürlerimi sunuyorum.

Dr. Erhan Baş, ÖSGD Yönetim Kurulu Başkanı

”

MESLEK LİSESİ KOÇLARI PROGRAMI

ÖSGD, kuruma özel projeler ve STK ortaklığında gerçekleşen diğer programlar haricinde, tüm üyelerinin aynı şekilde ve aynı verimlilikle kolayca uygulayabileceği ortak programlar da üretmektedir. Kuruluşundan beri geliştirdiği şemsiye programlar, üye şirketlerine ortak gönüllülük platformları oluşturmaktır. Temel içerikler ve uygulamalar haricinde her şirketin kendi uzmanlığını kattığı Meslek Lisesi Koçları Programı, ÖSGD'nin şemsiye programlarından biridir.

Meslek Lisesi Koçluğu, Koç Holding'in 2006 yılından bu yana yürüttüğü Meslek Lisesi Memleket Meselesi (MLMM) Projesi'nin bir parçası iken, Haziran 2012'de program kapsamında geliştirilen araçların ve programın ÖSGD'ye devredilmesiyle ayrı bir program olarak ÖSGD Programına dahil olmuştur. MLMM'nin parçası olarak **"Meslek Lisesi Koçları Programı"**, Koç Topluluğu şirketlerinden 550 Meslek Lisesi Koçu'nun gönüllülüğü ile Türkiye'nin dört bir yanına ulaşmıştır. 2012-2013 eğitim öğretim yılı itibarıyla bu değerli Program, çeşitli alanlarda faaliyet gösteren ÖSGD üye şirketlerinin desteği ve gönüllüleri ile yaygınlaştırılmaktadır.¹

Meslek Lisesi Koçları Programı İçeriği

Meslek Lisesi Koçları Programı, özel sektör çalışanlarının uzmanlık alanlarında mesleki öğrenim gören öğrenci gruplarıyla deneyimlerini paylaşımlarını ve sınırları belirlenmiş koçluk modeli içerisinde meslek lisesi öğrencileri ile buluşarak çeşitli kişisel gelişim araçlarını uygulamalarını içermektedir. Programın uygulanmasıyla, gönüllü çalışanlar öğrencilere ihtiyaçları olacak temel yetkinlikleri kazandırırken, kendilerini de geliştirme fırsatı bulmaktadırlar.

Programa dahil olan şirketlerin çalışanları aracılığıyla öğrencilerin istihdam edilebilirlikleri artırılarak Türkiye'nin sosyal ve ekonomik kalkınmasına katkıda bulunulması sağlanmaktadır.

Programın amaçlarını şöyle özetleyebiliriz;

- ÖSGD'ye üye şirketlerdeki gönüllü koçlar ile meslek lisesi öğrencilerini *"Sınırları Belirlenmiş Koçluk Modeli"* çerçevesinde iki yıl boyunca bir araya getirmek.
- Gönüllüler için ayda yalnızca birkaç saat vererek esneklikle uygulayıp heyecan duyarak bağlanabilecekleri bir gönüllülük programını ortaya çıkartmak.
- Öğrencilerin karşısına meslek sahibi olmuş rol modeller çıkartarak, okul devamlılıklarına, hayat başarılarına, meslek edinmelerine, kısaca kişisel ve profesyonel gelişimlerine destek vermek.
- Gençlerin kişisel ve mesleki gelişimlerine destek sağlayarak istihdam edilebilirliklerinin artırılmasına katkıda bulunmak.
- Meslek Lisesi Koçluğu aracılığıyla şirketler ve okullar arasında farklı sürdürülebilir işbirliği alanları gelişmesini sağlamak.

¹ ÖSGD Program ve Projeleri ile ilgili daha fazla bilgi için: www.osgd.org

MESLEK LİSESİ MEMLEKET MESELESİ PROJESİ NEDİR?

Meslek Lisesi Koçları Programı, “Meslek Lisesi Memleket Meselesi” Projesi kapsamında öğrencilerin kişisel ve mesleki becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama olarak doğmuştur. Koçluk dışında staj, burs, müfredat desteği gibi birçok farklı birleşenden oluşan “Meslek Lisesi Memleket Meselesi” Projesi, mesleki eğitim alanında yapılabilecek işbirliklerine yönelik örnek bir uygulamadır.

Meslek Lisesi Memleket Meselesi (MLMM) Projesi, Vehbi Koç Vakfı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Koç Holding’in işbirliğiyle, mesleki teknik eğitimin önemi konusunda toplumun her kesiminde farkındalık yaratmak ve bu konuda liderlik yaparak, devletle iş dünyası arasında işbirliği tohumları atmak amaçlarıyla 2006 yılında başlatılmıştır.

Projeye zaman içerisinde 264 meslek lisesi, 8.000 meslek lisesi öğrencisi, farklı ölçek ve sektörlerde 20 Koç Topluluğu şirketi ve 550’yi aşkın çalışan gönüllü olarak dahil olmuştur. Proje kapsamında şirketler ile alanlarında eğitim veren meslek liseleri arasında eşleştirme sağlanarak, bir yandan gençlerin istihdam edilebilirliğinin artırılması, diğer yandan da işletmelerin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Gerçekleştirilen eşleştirmeler, zaman içerisinde okullar ve işletmelerin ihtiyaç ve olanaklarına bağlı olarak meslek lisesi öğrencilerine burs, staj ve gönüllü koçluk desteği sağlanmasından, okullarda eğitimin altyapısı ve içeriğinin iyileştirilip günümüz teknolojileri ile uyumlu hale getirilmeleri için müfredat, malzeme ve laboratuvar desteğine kadar geniş bir alana yayılmıştır.

Meslek Lisesi Koçları Programı’nın yönetimini 2012 yılında Özel Sektör Gönüllüleri Derneği’ne devreden Koç Holding, MLMM Projesi kapsamında söz konusu modelin diğer bileşenlerini de kurumsal, sektörel ve politika düzeylerinde yaygınlaştırmak üzerine çalışmalarını sürdürmektedir. Zamanla, burs, müfredat, laboratuvar, staj, kişisel ve mesleki gelişim ve istihdam desteği gibi bileşenleri ile “Okul-İşletme İşbirliği Modeli” adını alan bu yapılanmanın temelinde, mesleki eğitim veren okullar ile işletmeler arasında sektörel bazda işbirlikleri geliştirerek, eğitim ve iş dünyası arasında köprülerin kurulması yatmaktadır.

Meslek Lisesi Memleket Meselesi Projesi’nin çıktıları aşağıda verilmiştir:

- Meslek lisesi algısının olumlu yönde değişmesi sağlanmış; 2006-2010 yılları arasında öğrenci sayısının %68 oranında artmasına, genel liselere oranının ise %36,2’den %46’ya yükselmesine katkıda bulunulmuştur.
- 81 ilde 264 okulda 8.118 öğrenciye aktif burs desteği verilmiş, burs sistemi üzerinden toplamda 10.567 öğrenciye ulaşılarak kişisel ve profesyonel gelişimlerine katkı sağlanmıştır.
- Staj talebinde bulunan öğrencilerin %80’ine staj imkanı sağlanmıştır. Proje, ayrıca bursiyerlerin mesleki eğitime devamı için de teşvik oluşturmıştır.
- 76 ilde 20 Topluluk Şirketi’nde çalışan 550’den fazla gönüllünün katılımı ile oluşan koçluk sistemi oluşturulmuş ve meslek lisesi öğrencileri için 12 uygulamadan oluşan kişisel gelişim rehberi hazırlanmıştır.
- Mesleki eğitimin güncel teknolojilere uygun şekilde verilebilmesi için 28 laboratuvar kurularak, 300’ün üzerinde öğretmene hizmet içi eğitim sağlanmıştır.
- Proje kapsamında burs, müfredat, laboratuvar, staj, kişisel ve mesleki gelişim ve istihdam gibi bileşenlerden oluşan “Okul İşletme İşbirliği Modeli” oluşturulmuştur.
- Diğer kuruluşların meslek liselerine yönelik projeler geliştirmeleri teşvik edilmiş, özel sektörün benzer işbirliklerine ilgi ve desteği artırılmıştır.
- Proje kapsamında çarpan etki olarak, bursiyerlerin ailelerinin bütçesine de katkı sağlanmış; çocuklarının geleceği ile ilgili kaygılarında azalma ve bursiyerlerin aileleri ile ilişkilerinde iyileşme gerçekleşmiştir.

Koç Topluluğu olarak, Milli Eğitim Bakanlığı ortaklığı ile 2006 yılında Meslek Lisesi Memleket Meselesi Projesi'ni başlattığımızda "Mesleki Eğitim"; katsayı sorunları, düşük eğitim kalitesi, meslek liselerine ilişkin negatif algı ve işsizlik gibi bir dizi sorun ile anılıyordu. İlgili tüm tarafların gayreti ile bu noktadan hızla uzaklaşıyoruz. Artık mesleki eğitim konusu memleketin problemlili bir meselesi olmaktan çıkıp, arzu edildiği gibi memleketin gelişmesinde çözüm aracına dönüşüyor. Türkiye ve iş dünyasına katkı sağlayacak bu programın, misyonu gönüllülük olan ÖSGD gibi bir kuruluşun çatısı altında yaygınlaşarak devam etmesinden büyük memnuniyet duyuyor ve bu programa çalışanlarıyla birlikte destek veren tüm kuruluşlara teşekkür ediyorum.

**Mustafa V. Koç, ÖSGD Meslek Lisesi Koçları Programı
Lansmanı Basın Toplantısı, 22 Haziran 2012**

NEDEN MESLEK LİSELERİ?²

Demografik Fırsat Penceresi

Türkiye, özellikle Avrupa ülkelerine göre çok genç bir nüfusa sahiptir. Çalışma çağındaki (15-64 yaş grubu) nüfus, 2020 yılında %68 ile en yüksek değerine ulaşacak, daha sonra oran düşmeye başlasa da sayıca 2041 yılına kadar artmaya devam ederek 65 milyona ulaşacaktır. Çalışan nüfusunun, özellikle diğer ülkelerde düşerken Türkiye'de hızla artması, Türkiye için ekonomik bir "fırsat penceresi" olarak tanımlanmakta ve ülkemize büyük bir atılım yapma şansı vermektedir. Bu atılım için en büyük rollerden biri ise mesleki ve teknik eğitime ve mezunlarına düşmektedir. Bu nedenle mesleki ve teknik eğitimi teşvik etmenin yanı sıra, bu eğitimi almış gençleri istihdam edilebilirliklerini artıracak araçlarla donatmak büyük bir önem taşımaktadır.

Eşleştirme Problemi: İşsizlik Sorunu / Nitelikli Çalışan Bulamama Sıkıntısı

Mezunlar ve işverenler ile yapılan araştırmalar, mesleki eğitim öğrencilerinin büyük bir bölümünün işgücü piyasasında talep edilen becerileri istenilen seviyede edinemediği mezun olduklarını göstermektedir. Mezunların becerileri ve işgücü piyasalarının talebi arasındaki bu tutarsızlık ise mesleki ve teknik eğitim mezunları arasında işsizliğe (2010'da erkeklerde %10,5, kızlarda ise %22,5) ve niteliksiz işlerde çalışmalarına yol açmaktadır. Çalışanların %23'ü ise asgari ücretin altında ücret almaktadır. Buna karşılık işverenlerin %56'sı nitelikli eleman bulmakta zorlandıklarını belirtmişlerdir. Kısaca işsizlik artarken, işverenler de iyi yetişmiş, nitelikli çalışan sıkıntısı çekmektedir. Artan işsizlik sorununun ve özellikle sanayide karşılanamayan nitelikli çalışan ihtiyacının temelinde eğitimde kazanılan beceriler ile iş dünyasının ihtiyaçları arasındaki boşluğun yattığı analiz edilmiştir.

Yukarıda belirtilen gelişmeler de düşünüldüğünde, meslek liseleri ile sektörel bazda iletişim ve işbirliği köprülerini kuracak bir program özel sektörün yapabileceği en anlamlı girişimlerden biri olarak ortaya çıkmaktadır.

2

Eğitim Reformu Girişimi ve Meslek Lisesi Memleket Meselesi Projesi ortaklığında uygulanan "Meslek Eğitiminde Kalite İçin İşbirliği" projesi kapsamında oluşturulan Nihan Köseleci (2012), Mesleki ve Teknik Eğitimde Güncellenmiş Durum Analizi, İstanbul: Eğitim Reformu Girişimi yayınından alınmıştır.

NEDEN MESLEK LİSESİ KOÇLARI?³

Hayat Boyu Öğrenme Çerçevesinde Koçluğun Önemi

Bilgi ekonomisine geçiş, hızlı küreselleşme süreci, sürekli gelişen ve değişen teknoloji, tüm bireylerin güçlü temel beceri ve yeterliliklere sahip olmasını gerektirmektedir. Bu nedenle, mesleki ve teknik eğitim programlarının mesleğe özgü becerilerin yanı sıra daha geniş ve aktarılabılır becerileri de öğrencilere kazandırması gerekmektedir. Bu beceri ve yeterliliklerin başında, teknik becerinin yanında, çalışma ortamlarına uyum sağlama, kendini ifade edebilme, iletişim kurma, doğru bilgiye ulaşma, karar verme ve sorumluluk alma, yaratıcılık gösterme, işbirliği yapma, eleştirel düşünme, sorun çözme, karmaşık sistemleri algılama ve kendini geliştirme gelmektedir. Meslek Lisesi Koçları'nın öğrencilerle uyguladığı kişisel gelişim uygulamaları bu gereksinimlerin çoğunu karşılamakta, öğrencilerin gelişimine katkıda bulunmaktadır.

Öğrenci Motivasyonu ve Rehberlik Yardımı

Mesleki ve teknik eğitimi tamamlayan öğrencilerin eğitimlerini tamamlamalarıyla daha iyi bir iş bulacağı inancının olmaması, mesleki eğitimde okulu terk oranlarını diğer okul türlerine göre daha yüksek hale getirmektedir (2009-2010'da %9,4). Öğrencilerin motivasyon ve inançlarını artırmak için mesleki ve teknik eğitim kurumlarından mezun olacak öğrencilere özel bir kariyer desteği sağlanması, okuldan işgücü piyasasına geçişi kolaylaştıracak, öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımalarını sağlayacaktır. Buna bağlı olarak mezun olacak ve işgücü piyasasına girmeye hazırlanan öğrencilere endüstriyel ilişkiler, iş ve iletişim becerileri, özgeçmiş hazırlama ve mülakat yöntemleri konusunda eğitimler verilmelidir. Meslek Lisesi Koçları bu gereksinimi de karşılamaktadır.

Rol Modellerin Yeri ve Önemi

İş dünyasında başarılı olmuş çalışanların ya da girişimcilerin okullarda öğrencilerle buluşturulması, öğrencilerin sorularını yanıtlaması ve kendilerini hikayelerini anlatmaları, öğrencilere yön vermekte, heveslerini artırmaktadır. Özellikle sosyoekonomik olarak dezavantajlı gruptan gelen meslek lisesi öğrencilerinin hayatlarında, rol modellerin önemi hem örnek teşkil etmeleri açısından, hem de başarabileceklerine dair kendilerine güvenlerinin artması açısından büyüktür. Meslek Lisesi Koçları, bu rolü üstlenmektedir.

Uygulamaların Hazırlanışı

Meslek lisesi öğrencilerine okullarına başladıkları yıl olan 9. sınıfta bir ön değerlendirme çalışması yapılmış ve bu çalışmanın sonucunda (Şekil 1) meslek lisesi öğrencilerinin kendilerine yönelik algıları ile Meslek Lisesi Koçları Programı kapsamındaki uygulamaların birbirleri ile uyumlu olduğu görülmüştür. Sonuçlara göre, öğrencilerin kendine güven ve girişimcilik konusunda özellikle sorun yaşadıkları görülürken, aile ve sosyal ilişkilerinde de iniş çıkışlar ve uyumsuzluklar olduğu ortaya çıkmıştır. Buna bağlı olarak iletişim becerilerinin gelişmeye açık olduğu gözlemlenmektedir. Zaman yönetimi ve problem çözme de öğrencileri sorun yaşadığı alanlar olarak ortaya çıkmıştır.

Meslek Lisesi Koçları Programı dahilinde uygulamalar bu alanların tamamını ve diğer önemli konuları da içerdiğinden, bu konularda verilen bilgiler ve yapılan paylaşımlar ile öğrencileri daha üst düzeye kolaylıkla taşıyacak niteliktedir. Meslek Lisesi Koçları, öğrencilerin farklı kişisel gelişim alanlarında ilerlemesini sağlayarak istihdam edilebilirliklerini ve gelecek başarılarını artırmış olacaklardır.

³ Eğitim Reformu Girişimi ve Meslek Lisesi Memleket Meselesi Programı ortaklığında uygulanan "Meslek Eğitiminde Kalite İçin İşbirliği" Programı kapsamında oluşturulan Mesleki ve Teknik Eğitimde Kalite: Strateji Belgesi (Mayıs 2012) Yayını'ndan alınmıştır.

GRUBUN TÜM BAŞLIKLARA GÖRE DEĞERLERİ

Kendine Güven	%52.55
Aile İlişkileri	%63.89
Sosyal İlişkiler	%63.71
Etik	%70.90
Sorumlu Vatandaşlık	%79.02
Ekip Çalışması	%74.79
Liderlik	%72.12
Zaman Yönetimi	%59.93
Girişimcilik	%29.48
İletişim Becerileri	%57.04
Yaratıcılık	%84.90
Rekabet	%86.29
Problem Çözme	%68.17

Şekil 1 – Öğrenci ön değerlendirme form sonuçlarından.

Meslek Lisesi Koçları'nın Kazanımları

Mesleki ve teknik eğitim gören lise öğrencilerinin kişisel gelişimlerinin yanı sıra Program'da gönüllü olan Meslek Lisesi Koçları'nın da kişisel gelişimlerine katkıda bulunulması Program'ın yaratılmasının sebeplerindendir. Koçluk ve öğrencilerle iletişim, kişilerde önemli davranış ve hissiyat değişiklikleri yaratmaktadır. Koç Topluluğu'nun koçları ile gerçekleştirdiği anketlerin sonuçları aşağıda verilmiştir. Koçlar, toplumsal bir sorunun çözümü için geliştirilmiş bir Program'da yer alarak sorumlu vatandaşlık ve gönüllülük ruhu kazanmış, aynı zamanda kendilerini motive, daha aktif ve sosyal hissederken, aile ilişkilerinde olumlu yansımalar gözlemlemişlerdir.

ANKET

	● Evet	● Hayır	● Kararsız
Meslek Lisesi Koçu olmaktan memnunum.	%97	%1	%3
Koçluk yaptığım öğrencilerdeki olumlu değişimleri her geçen gün hissediyorum.	%83	%2	%15
Koçluk yaptığım öğrencilerle aramda sıcak bir ilişki var.	%86	%3	%11
Meslek Lisesi Koçluğu yapmak bana iç huzuru veriyor.	%96	%1	%3
Koçluğun ailem ve çocuklarımla olan ilişkiye katkı yaptığını gözlemliyorum.	%88	%4	%8
Koçluk yaptığımdan beri kendimi çok daha aktif hissediyorum.	%78	%7	%14
Koçluk yapmanın sosyal hayatımı zenginleştirdiğini düşünüyorum.	%94	%1	%5
Çalıştığım şirketin böyle bir toplumsal proje geliştirmesi beni gururlandırıyor.	%99	%0	%1
Çalıştığım şirketin sosyal projelerde görev yapmamı desteklemesi benim için önemli bir kriter.	%94	%1	%5
Program bittikten sonra başka projelerde gönüllülük yapmaya devam edeceğim.	%96	%0	%4
Meslek Lisesi Koçu olduğum için kendimi şanslı hissediyorum.	%96	%2	%2
Bu projede bulunmanın bana sorumlu vatandaşlık bilinci kazandırdığına inanıyorum.	%98	%1	%1

4 Koç Topluluğu'nun gerçekleştirdiği Meslek Lisesi Memleket Meselesi Projesi 2006-2010 Sosyal Etki Raporu'ndan alınmıştır.

Meslek Lisesi Koçları Programı Yönetmeliği

- + Programın Hedefleri
- + Meslek Lisesi Koçları ve Gönüllülük
- + Program Organizasyonu ve Görev Tanımları
- + Koç için Önemli Bilgiler
- + Uygulama Süreci

PROGRAMIN HEDEFLERİ

Gelişime çok açık olan ve bir çok kamu stratejisi ve eylem planında önemli yer teşkil eden meslek liselerine dokunan ÖSGD Meslek Lisesi Koçları Programı'nın hedefleri aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

Meslek liseleri ve öğrencileri için;

- “Sınırları belirlenmiş koçluk” modeli ile ihtiyaç sahibi ve potansiyeli yüksek olan meslek lisesi öğrencilerinin kişisel ve profesyonel gelişimlerine katkıda bulunup, cesaret ve becerilerini geliştirip yön göstererek gelecekle ilgili istedikleri gibi çözümlere yardımcı olmak,
- Meslek lisesi öğrencilerini okudukları alanda başarılı olmuş rol modellerle buluşturup vizyonlarını genişletmek,
- Öğrencilerin ileride çalışmak isteyebilecekleri sektörlerde faaliyet gösteren şirketleri tanımalarını sağlamak,
- Şirketler ve meslek liseleri arasında kurulan bağların zamanla mesleki eğitimin kalitesini geliştirmeye yönelik sürdürülebilir işbirliklerine dönüşmesi için zemin sağlamak,
- Meslek Lisesi Koçluk Programı'nı sürdürülebilir, geniş bir çerçeveye oturarak meslek liselerinin itibarını ve başarısını artırmaktır.

Şirketler ve çalışanları için;

- Şirket çalışanlarının, Meslek Lisesi Koçlukları boyunca geliştirecekleri ilişkiler sonucunda sürdürülebilir okul-işletme işbirlikleri geliştirmelerini sağlamak,
- Her pozisyondan özel sektör çalışanının bilgi ve becerilerini kullanarak kendi uzmanlık alanında gönüllülük yapmasını sağlamak,
- Çalışanların öğrenciler üzerindeki olumlu etkilerini kolayca ve hızlıca görüp topluma yaptıkları katkıyı hissedebilecekleri bir gönüllülük fırsatı yaratmak,
- Şirket çalışanlarının gönüllülük süreçleri boyunca ve sonrasında toplumsal konulara karşı farkındalıklarını artırmaktır.

“ Meslek Lisesi mezunu olduğumdan dolayı onlarla aynı sınırlardan geçtim; şimdi onlardan 10 sene kadar önden yol alıyorum. Yolumda giderken onların okul, üniversite ve iş hayatında ufacık da olsa pusula olacağını düşündüm ve programa dahil olmak için 1 dakika dahi düşünmeden yazıldım. Hatta 3.uygulamada öğrencilerimizden biri “Neden burada bizlerle birliktesiniz?” diye soru yöneltti. Ben de onlarla iyi ki tanışma imkanı yakaladığı ve kaliteli zaman (gelecek planı öğrenme, gelişim, güven, hedef ve daha bir çok adım) geçirdiğimiz için kendimi mutlu ve şanslı hissettiğimi belirttim. Onlar da ileride Koçluk yapmak istedikleri söyleyince doğru yerde olduğumu bir kez daha anladım.

Nazife Kıran, Borusan Otomotiv

”

MESLEK LİSESİ KOÇLARI PROGRAMI YÖNETMELİĞİ

Meslek Lisesi Koçları ve Gönüllülük

MESLEK LİSESİ KOÇLARI VE GÖNÜLLÜLÜK

Gönüllülük Nedir?

Gönüllülük, toplumsal bütünlüğün ve refahın sağlanması için bireylerin ve kurumların çevreye, içinde yaşadıkları topluma ve parçası oldukları dünyaya karşı duyarlı olarak, sorunlara çözüm üretmek için gerçekleştirdikleri karşılıksız hizmettir. Gönüllü, zamanını, enerjisini, bilgi ve becerilerini herhangi bir karşılık beklemeden ihtiyacı olanlarla paylaşır. Gönüllülük topluma sağladığı şüphe götürmez katkılarının yanı sıra, gönüllülük yapan bireye de pek çok fayda sağlar. Gönüllülük yapan bireylerin aşağıdaki alanlarda olumlu gelişim gösterdiği tespit edilmiştir:

Motivasyon	Organizasyon	Kişisel Gelişim	Gelecek umudu	Takım Çalışması
İletişim Becerileri	Planlama Becerisi	Yeni arkadaşlıklar	Liderlik Becerileri	Yaşamdan Tatmin
Özgüven	Duyarlılık	Yeni sosyal çevre	Yaratıcılık	Yeni ilgi alanları

Türkiye’de Gönüllülük

Türkiye’de gönüllü faaliyetlere katılım oranları istenilen seviyede değildir. Dünya Değerler Araştırması’na göre Türkiye’de herhangi bir gönüllü faaliyete katılanların oranı yalnızca % 1,7’dir ve Türkiye bu araştırma kapsamındaki 55 ülke arasında sonuncu sırada gelmektedir. Gönüllü faaliyette bulunmak kısmen erkeklere, yüksek eğitimlilere, çalışanlara ve öğrencilere özel bir durum olarak gözükmektedir.⁵ Aşağıdaki tablo, Türkiye 2008 verileriyle yapılmış araştırma sonuçlarını vermektedir.

Gerçekleşen gönüllülük faaliyetlerin neredeyse tümü bir kurum çatısı altında yürütülmektedir. Bu kurumların yarısından fazlası eğitim alanında faaliyet göstermektedir. Eğitim alanını kültür-sanat, çevre ve sağlık alanlarında çalışan kurumlar takip etmektedir. Türkiye’de gönüllülük gelişmeye çok açık bir alandır ve özellikle özel sektörün bilgi, beceri ve deneyimlerini aktarabilecekleri projelerle gönüllülüğün yaygınlaştırılması önemlidir. ÖSGD, kuruluşundan itibaren özel sektör çalışanlarının bilgi, uzmanlık ve zamanlarını aktarabilecekleri işbirlikleri geliştirmek için çalışmaktadır.

Bu proje kişisel olarak kendime olan özgüvenimi daha da çok artırdı. Toplumda benim de önemli bir yerim olduğunu hatırlattı ve artık kendime aileme ve çevreme katkı sağlayacak bir şeyler yapmam konusunda beni tetikledi. Meslek Lisesi Koçlarımız bizlerle yakından ilgilendi ve bize yol gösterici oldu.

Muhammet Kuşku / Öğrenci, Kocaeli-Gebze

⁵ Türkiye Eğitim Gönülleri Vakfı (TEGV) 2012 Gönüllülük Araştırmaları Raporu’ndan alınmıştır.

Koçluk Nedir?

Koçluk, bireyleri ve takımları sonuçlara ulaştırmak için yetkilendirmek, geliştirmek ve cesaretlendirmektir. Bir başka deyişle, insanların içindeki potansiyelin, anlamlı ve önemli amaçlara ulaşmak için ortaya çıkmasını kolaylaştırmaktır. Koç, gerçekten istenilen hedeflerin belirlenmesi için karşısındakini cesaretlendiren, kendi başına yapabileceğinden daha fazlasını yapabilmesini sağlayan, daha çabuk sonuca ulaşabilmesi için odaklanmasına ve motive olmasına yardımcı olan kişidir. Koç, daha fazlasını başarmak için araç, destek ve planlama sağlar.

Meslek Lisesi Koçluğu Neleri Kapsar?

Meslek Lisesi Koçları, kendileri için tasarlanmış eğitimlerini tamamladıktan sonra, öncelikle sorumlu oldukları okullardaki öğrencilerin seçilmesi görevinde anahtar rol üstlenmektedir. Bu aşamadan sonra ise, seçilen öğrencilerin daha iyi bir eğitim hayatı sürebilmeleri için bu rehberde yer alan çeşitli bilgilendirme araçlarını kullanarak öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimlerine destek olacaklardır.

Koçluğun Öğrencilere Faydası

Gençler, Meslek Lisesi Koçları'nın desteği ile ihtiyaçları olan desteğe ve yönlendirmeye kavuşmuş olacaklardır. Meslek Lisesi Koçları, varlıklarıyla onlara birer rol model olacak, bilgi ve deneyimlerini onlarla paylaşacak, onları karşılıksız önemsediklerini göstererek onların potansiyellerini keşfetmelerine, kişisel ve profesyonel gelişimlerine katkı sağlayacaklardır.

Koçluğun Şirket Çalışanlarına Faydası

- Etkin bir sosyal sorumluluk projesinde aktif olarak yer almak,
- Şirketin parçası olmanın bilincini işyeri dışında da yaşayabilmek,
- Mesleki eğitimin geliştirilmesine katkıda bulunabilmek,
- Topluma katkıda bulunabilmek,
- Yeni neslin yetişmesine katkıda bulunabilmek,
- Kişisel ve mesleki birikimini gelecek nesillere aktarabilmektir.

Şirket çalışanları, Program'ın başrol oyuncularını olarak öğrencilere koçluk yaparken, bilgi ve deneyimlerini ihtiyacı olanlarla paylaşma fırsatı bulabilecek ve böylelikle topluma sosyal fayda sağlayabileceklerdir. Ayrıca çalışanlar, bu Program'da gönüllü olarak yer alarak, "gönüllülük" ve gönüllülüğün bireye kazandırdığı pek çok faydayla tanışabileceklerdir.

Koçluğun Şirkete Faydası

ÖSGD üyesi şirketlerdeki sosyal sorumluluk anlayışı, çalışanların gönüllü olarak gençlere ve topluma faydası kanıtlanmış bir Program'a katılmasıyla zenginleşmektedir. Ayrıca şirketler, bünyesinde kolayca yaygınlaştırılabileceği ve faaliyet alanlarıyla uyumlu çalışabileceği bir gönüllülük fırsatı elde etmektedir. Şirketler, Program'ın çarpan etkisiyle çalışanları ve toplum ile sinerji oluşturmaktadır.

“

Koç olmak çok sorumluluk gerektiriyor. Davranışımın dış görünüşüme, hareketlerimden, diksiyonuma kadar çok daha dikkatli davranmam gerektiğini düşünüyorum ve bu düşüncelerimi uyguluyorum. Koçluk, sorumluluk dışında çok gurur verici ve gerçekten çocuklar üzerinde etkiniz olduğunu hissettiğiniz farklı bir paylaşım. Zaman zaman anne olarak kendi çocuğumla kuramadığım köprüyü çocuklarla sağladığımı görüyorum ve bu süreç anneliğime de olumlu yansıdı diye düşünüyorum. Paylaşılmaz yaşanır diye bir yorum var ya, bu olsa gerek.

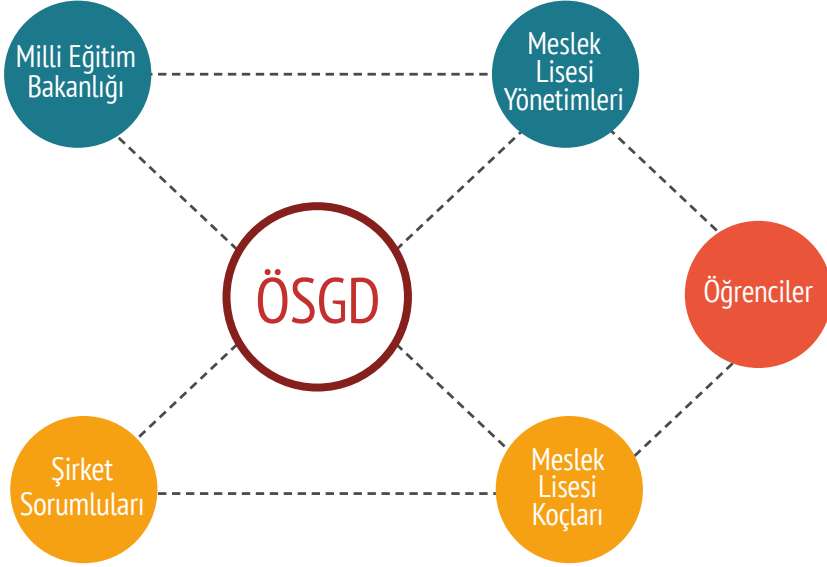
”

Sevgi Ermiş, Parlıtım Yemek

Program Organizasyonu ve Görev Tanımları

PROGRAM ORGANİZASYONU VE GÖREV TANIMLARI

Meslek Lisesi Koçları Programı organizasyonunda ÖSGD'nin yanı sıra Şirket Sorumluları ve Meslek Lisesi Koçları görev alır. Görev tanımları ile amaç, Meslek Lisesi Koçları Programı'nın sağlıklı bir şekilde uygulamaya alınması, yürütülmesi, izlenmesi ve raporlanmasıdır.

Özel Sektör Gönüllüleri Derneği (ÖSGD)

ÖSGD, Meslek Lisesi Koçları Programı'nın sahibi olarak, programın yürütülmesinden sorumludur. ÖSGD'nin sorumlulukları aşağıdaki şekildedir:

- Meslek Lisesi Koçları Programı'nın Milli Eğitim Bakanlığı ile protokolünü oluşturur ve yükümlülüklerine göre yürütür,
- Şirket sorumluları ve Meslek Lisesi Koçları ile koordineli çalışır,
- Şirket sorumluları ile belirli aralıklarla bir araya gelerek gerekli kararları alır, yürütmeyi düzenler ve raporlamaları yapar,
- Eğitimleri ve buluşmaları düzenler; içeriği sağlar,
- Program boyunca kullanılan materyalleri sağlar,
- Öğrenci seçim süreçlerinde Şirket Sorumluları'na ve Koçlar'a destek olur,
- Öğrenciler, Meslek Lisesi Koçları, okullar ve Şirket Sorumluları ile gerekli iletişimlerde ve bilgi paylaşımlarında bulunur,
- Program ile ilgili verileri takip eder, saklar; web sayfası ve portalın işletilmesini sağlar.
- Programın izleme-değerlendirmesi ve raporlamasını yürütür.

Şirket Sorumlusu

ÖSGD üyesi olan şirketlerde çalışan, Program'ın ÖSGD ile koordinasyonundan sorumlu kişilerdir. Meslek Lisesi Koçları Programı'nda gönüllülük yapan koçlardan ve Program kapsamında faaliyet alanı ve bölgesine göre belirlenen okullardan sorumlu olurlar. Program kapsamında her şirket için en az bir okul belirlenecektir.

- ÖSGD ile koordineli çalışır, belirlenen toplantılara katılarak geribildirimlerde bulunur, karar alma süreçlerine dahil olur,
- Program organizasyonunda ve faaliyetlerinde kendi şirketi adına sorumlu olacak Meslek Lisesi Koçları'nı tespit eder, görev ve sorumluluklarını bildirir ve çalışmalarını takip eder,
- Koçlar ve ÖSGD arasındaki iletişimi yürütür; gerekli formları, duyuruları, bilgileri Koçlara iletir.
- Meslek Lisesi Koçları'nın ortaklığında, okulun ve ÖSGD'nin danışmanlığı ile öğrenci seçimini gerçekleştirir,
- Meslek Lisesi Koçu'nun görevini bırakması durumunda, ilgili grupta Program'ın devamlılığını sağlamaktan sorumludur (Şirket Sorumlularının bu gibi durumlara hazırlıklı olabilmesi adına her grubun 2 koçtan oluşması tavsiye edilir),
- Okullarda yapılması planlanan, öğrencilerin gelişimine katkı sağlamak adına yürütülecek her türlü çalışmaya destek olur,
- Programın yürütülmesinde herhangi bir sorun yaşandığında şirketi ve ÖSGD yetkilisi ile iletişime geçer,
- Program kapsamında şirketi ile ilgili tüm raporlamaları gerçekleştirir.
- Belirlenen Meslek Lisesi Koçları'na ilişkin bilgileri program portalına girer, gerekli atamaları yapar ve Meslek Lisesi Koçları tarafından portalın aktif olarak kullanımını takip eder.

Meslek Lisesi Müdürü/İlgili Öğretmenler

Program'ın sağlıklı ve başarılı bir şekilde ilerleyebilmesi için en büyük rollerden biri müdür ve ilgili öğretmenlerinkidir. Bu kişiler Program'ın duyurulması, öğrencileri yönetmeliğe uygun bir şekilde seçilmesi, buluşmaların zamanında ve sorunsuz gerçekleşmesi, velilerden gerekli izinlerin alınması gibi konularda kilit rol oynamaktadır ve Program'ı desteklemeleri kritik önem taşır.

- Öğrenci seçimine destek verir; okul içerisinde öğrenci ve öğretmenlere yönelik bilgilendirmeleri yapar,
- Meslek Lisesi Koçları'na mülakatların programlanması ve yer konusunda destek olur,
- Uygulamalar konusunda Meslek Lisesi Koç'larına gerekli desteği verir,
- Okul-işletme işbirliğine katkı sağlayacak ve mesleki eğitimi geliştirecek fikirler geliştirir,
- Programın yürütmesine katkı sağlamak amacıyla anketleri cevaplar, öneriler getirir.

Meslek Lisesi Koçu

Meslek Lisesi Koçları, ÖSGD üye şirketlerinden programa dahil olanların çalışanlarından, genel müdürlük, şube, fabrika veya bayilerinden seçilir. Koçlar, Şirket Sorumluları yardımıyla şirket içerisinde belirlenir ve ÖSGD'ye bildirilir. Koçların görevlendirilmesinde gönüllülük esastır.

- Meslek Lisesi Koçları Programı hedefleri doğrultusunda, sınırları belirlenmiş meslek lisesi koçluğu desteği verir; bu kapsamda, öğrencilerinin kişisel gelişimi için uygulamaları gerçekleştirir, fabrika/şirket ve diğer gezileri düzenler,
- Eşleştirilmiş olduğu diğer Koç ile ortak uygun buluşma zamanlarını belirler, okul ile koordine olarak öğrencilere bildirir,
- Meslek Lisesi Koçları Programı kapsamında sağlanan eğitimlere ve tanıtım, paylaşım ve değerlendirme toplantılarına katılır,
- Kendisine bildirilen Meslek Lisesi Koçları Programı kapsamındaki okul/okulların müdürleri ile sürekli bağlantıda olur,
- Öğrenci seçimine destek olur, Mülakat Rehberi'nin (Ek 2) tarif ettiği şekilde görev alır, mülakatları gerçekleştirip Mülakat Formu'nun (Ek 3) doldurur,
- Doldurulan formları ve evrakları Şirket Sorumluları'na iletir,
- Gönüllülük yaparak geçirdiği saatleri ve öğrencilerle yaptığı paylaşımları Program portalına işler,
- Meslek liselerinde eğitim kalitesinin artırılabilmesi için özel sektör ile işbirliği bağlarının güçlendirilmesine yönelik çalışır, şirketinin imkanları dahilindeki potansiyel işbirliği alanlarını saptar,
- Program'ın değerlendirme sürecinde istenen bilgileri paylaşır ve gerekli geribildirimleri yapar,
- Gönüllü programının etkin işleyebilmesi için iletişim bilgilerini güncel tutar,
- Gönüllülük yaparken herhangi bir sorun yaşadığı takdirde öncelikle şirket sorumlusunu bilgilendirir,
- Buluşmalar sırasında dokümantasyon amaçlı fotoğraf ve video çeker; buluşmalar sonrasında arzu eden öğrencilerden Program'a dair izlenimlerini yazılı olarak alır; ÖSGD ile paylaşır.
- Gönüllülük yaparken karşılaşacağı kişi ve gruplarla olan ilişkilerinde din, dil, ırk, mezhep, sosyal farklılıklar ve cinsiyet ayrımı gözetmez.
- Program'a dahil olan bütün koçlar, Gönüllülük Sözleşmesi'ni kabul etmiş sayılır.

ÖNEMLİ BİLGİLER

Meslek Lisesi Koçu'nun Faaliyet Planı

Meslek Lisesi Koçları, sorumluluklarını aşağıdaki faaliyet adımları etrafında gerçekleştirir:

Birinci Yıl

1. 2 günlük eğitime katılır.
2. Şirket Sorumlusu'ndan sorumlu olduğu okulu öğrenir.
3. Okul ile ilk iletişimde, Program'ın tanıtılmasında Şirket Sorumlusu'na destek olur.
4. Okulun, Program'ın duyurusunu yapma sürecini ve Özel Sektör Gönüllüleri Derneği ile iletişimini takip eder.
5. Okul müdürüyle beraber öğrenci adayları mülakatlarının zamanlamasını belirler.
6. Mülakatlara katılır, raporlarını yazar. Mülakat form ve raporlarını Şirket Sorumluları ile paylaşır.
7. Öğrencilerle gruplar halinde ve düzenli olarak buluşarak ilgili uygulamaları gerçekleştirir (bkz. Uygulamalar) ve sonrasında Şirket Sorumlusu'na gerekli geribildirimleri yapar.
8. Öğrenciler ile kendisine iletilen mektup, form ve materyalleri paylaşır.
9. İlk buluşmada ve son buluşmada öğrencilere doldurttuğu Özdeğerlendirme Formları'nı Şirket Sorumlusu yoluyla ÖSGD'ye iletir.
10. Uygulamalar dışında öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkıda bulunacak ek aktiviteler (şirket ve üretim tesisleri gezileri, sosyal-kültürel geziler) düzenler.
11. Düzenli olarak Program portalına gönüllülük yaparak geçirdiği saatleri ve öğrencilerle yaptığı paylaşımları işler.
12. Dönem sonunda ÖSGD tarafından Koçlar için düzenlenen geribildirim ve motivasyon buluşmasına katılır.

İkinci Yıl

1. Bir günlük İkinci Yıl Uygulamalar eğitimine katılır.
2. Öğrencileri ile ikinci yıl buluşmalarını gerçekleştirir.
3. E-Öğrenme ile 12. Sınıf Buluşmalarını tamamlar.
4. Uygulamalar dışında öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkıda bulunacak ek aktiviteler (şirket ve üretim tesisleri gezileri, sosyal-kültürel geziler) düzenler.
5. Öğrencilerin mezuniyetten sonra takip edilebilmesi için iletişim bilgilerini alır.
6. Sene sonunda öğrenciler ile değerlendirme formlarını uygular, ÖSGD'ye iletir.
7. Dönem sonunda bütün koçlar ile gerçekleştirilecek bitiş toplantısına katılır, geri bildirim yapar.
8. İstemesi halinde yeni bir grup 11. Sınıf öğrencisi ile Program'a devam eder.

Meslek Lisesi Koçları Programı Uygulamaları

11. SINIF (Kendimi Keşfediyorum, Hayata Uyum Sağlıyorum)	12. SINIF (İş Hayatına Hazırlanıyorum)
Güvenle Hedefe Doğru	Ekip Çalışması
Zaman Yönetimi	Özgeçmiş Hazırlama ve Mülakat Teknikleri
Sürekli Öğrenme ve Gelişme	Problem Çözme
Sorumlu Vatandaşlık	İş Etiği

Uygulama Süreci

Okulların Belirlenmesi ve Başvuru Süreci

Programa dahil edilecek okullar, Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı mesleki ve teknik orta öğretim kurumları arasından belirlenir. Okulların belirlenmesinde Milli Eğitim Bakanlığı'nın görüşü de alınarak aşağıdaki unsurlar dikkate alınır.

- ÖSGD üye şirketlerinin faaliyet gösterdiği il ve lokasyonlar,
- Gönüllü Meslek Lisesi Koçları'nın çalışma alanları ve bölümleri,
- Özel Sektör Gönüllüleri Derneği (ÖSGD), Program'a dahil şirketleri ve MEB ile okulları belirler ve ilgili dönem için okul listesinde mutabık kalır.
- İlgili öğretim döneminde Program'a dahil olacak okul listesi şirketlere bildirilir.
- ÖSGD, seçilen okulların müdürleriyle iletişime geçer.
- ÖSGD, okul müdürlerini bir araya getirerek Program ve önemi hakkında detaylı bilgi verir. Bazı müdürler Şirket Sorumluları veya ÖSGD tarafından ziyaret edilir.
- Eğer Şirket Sorumlularının bulunmadığı bir il ise, her il için ayrıca bir il sorumlusu belirlenir. Okul ile yüzyüze görüşmeleri bu kişiler yapar.
- Okul yönetimi tarafından öğrencilere Program'a katılım çağırısı yapılır, başvuru formları dağıtılır. Gerekli durumlarda Şirket Sorumluları, ÖSGD veya Koçlar duyuru sürecinde aktif rol alır.
- Belirlenen tarihe kadar öğrencilerin başvuruları (Ek 1) okuldaki yetkililerce toplanır ve şirketten sorumlu kişiye iletilir.

ÖĞRENCİ SEÇİMİ

Öğrenciler için Program Adaylık Koşulları

- Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarının 11. sınıf öğrencisi olmak,
- Program'a kendi isteği ile başvurmuş olmak,
- Bir önceki sınıftan başarısız dersi olmamak, genel not ortalaması 2,5 olması, bir üst sınıfa geçiş hakkı kazanmış olması,
- Disiplin cezası almamış olması,
- **Not:** Herhangi bir sebeple programı bırakan öğrencilerin yerine, Meslek Lisesi Koçu'nun talebi ile ilgili senenin ara sınıf öğrencilerinden başvuru alınabilir.

Öğrenci seçiminde Öncelik Kriterleri

- Kız öğrenci olmak (Erkek ve kız öğrenci adetlerinin eşit olması amaçlanmaktadır),
- Anne ve/veya babasının vefat etmiş olması veya bir arada olmaması,

Öğrenci Seçim Süreci

- Başvuru formları okul tarafından Şirket Sorumluları'na ve Meslek Lisesi Koçları'na ulaştırılır.
- Başvurular değerlendirme kriterlerine göre Şirket Sorumluları ve Meslek Lisesi Koçları tarafından Okul Müdürü ve ÖSGD desteği ile sıralanır, bu şekilde oluşturulan öğrenci aday listesi Meslek Lisesi Koçu'na ve ilgili okula gönderilir.
- Okul Müdürü tarafından aday listesindeki bütün öğrencilerle mülakat yapılması için gerekli program ve mülakatların yapılacağı salon hazırlanır.

- Şirket Sorumluları'nın desteği ile Koçlar aday öğrencilerle görüşerek, i) Önceden oluşturduğu sıralı listenin uygunluğunu teyid eder, ii) Öğrenci seçiminde belirlenen kriterlere göre objektif görüş oluşturulur.
- Koç, görüşülen adaylarla ilgili üye görüşlerinin yer aldığı Meslek Lisesi Koçları Programı Öğrenci Mülakat Formu (Ek 3) doldurur ve Şirket Sorumluları'na gönderir.
- Şirket Sorumluları ve Koçlar son öğrenci listesini oluşturur ve okul yönetimine bildirir.
- Şirket Sorumluları'nın desteği ile koçlar aday öğrencilerle görüşerek, i) Önceden oluşturduğu sıralı listenin uygunluğunu teyid eder, ii) Öğrenci seçiminde belirlenen kriterlere göre objektif görüş oluşturulur.
- Koç, görüşülen adaylarla ilgili üye görüşlerinin yer aldığı Meslek Lisesi Koçları Programı Öğrenci Mülakat Formu (Ek 3) doldurur ve görüşme yapılan tüm öğrencilerin evrakları ile birlikte Şirket Sorumluları'na gönderir.
- Şirket Sorumluları ve koçlar, ÖSGD desteği ile son öğrenci listesini oluşturur ve okul yönetimine bildirir.

Seçilen Öğrencilerin İlanı ve Tanışma

- Koçlar ikiye bölünmüş gruplara ayrıldıktan ve müdür/ilgili öğretmen desteği ile öğrenci grupları oluşturulduktan sonra okul vasıtası ile ilk buluşma saati ayarlanır.
- Koçların ilk buluşmaya giderken yanlarında öğrencilere dağıtılmak üzere dosya, kalem vs. gibi şirket materyallerinden oluşan "başlangıç kiti" götürmeleri tavsiye edilir.
- Seçilen öğrencilere Meslek Lisesi Koçları aracılığıyla Şirket Sorumlusu ve ÖSGD Koordinatörü tarafından imzalanmış "Aramıza Hoşgeldiniz" mektubu ile Aile Bilgilendirme Yazısı (Ek 4) başlangıç kiti eşliğinde sunulur.

Programın Uygulanması

Meslek Lisesi Koçları öğrenci seçim sürecinin tamamlanmasının ardından öğrenci gruplarıyla bir araya gelerek buluşmaları uygulamaya başlar. Uygulamalar iki seneye yayılmış bir formattadır. Koçlar 11. ve 12. sınıflarda her bir okul döneminin bitişine kadar öğrencileriyle 6'şar kez uygulamalar için bir araya gelmeyi taahhüt ederler. Bunun dışında ise her yıl 2 kez okul dışında buluşma gerçekleştirip meslek alanlarıyla ilgili sosyal ve kültürel aktivitelerde bulunmaları tavsiye edilmektedir.

Başvuran fakat seçilmeyen öğrenciler

Program'da yer almak için başvuran fakat öncelikler ve kriterler doğrultusunda seçilemeyen öğrenciler olacaktır. Bu durumda, mülakatlar sırasında seçimlerin nasıl yapılacağı ve seçilmemenin başarısız olmak anlamına gelmediği konusunda detaylı bilgi verilmelidir. Seçimler sonrasında tüm başvuran öğrencileri bir araya toplayarak açıklamada bulunmak da başarılı olmuş bir uygulamadır. Bazı şirketler, seçilemeyen öğrenciler için 1 günlük seminer düzenlemiş ve hem kişisel gelişim hem de iş hayatına dair bilgiler aktarmıştır.

İzleme-Değerlendirme

Program'ın etkinliğinin değerlendirilebilmesi için uygulama boyunca ön, ara ve sonuç değerlendirme formları kullanılacaktır. Koçların, her uygulamadan sonra etkinliğin içeriğini ve sonuçlarını raporlamak üzere Kapanış buluşmasında değerlendirme formları doldurması gerekmektedir. Ayrıca okul müdürleri ve öğrenciler ile gerçekleştirilecek anketler, odak grup toplantıları ve Meslek Lisesi Koçları ve Şirket Sorumluları'yla düzenlenecek değerlendirme toplantıları ile bütün paydaşlardan geribildirimler toplanacaktır. Bu bildirimler daha sonra Program'ın revize edilmesinde büyük rol oynayacaktır. Değerlendirme formlarını Ek 5 ve Ek 6'da bulabilirsiniz.

EKLER

- ✚ Ek 1: Öğrenci Başvuru Formu
- ✚ Ek 2: Öğrenci Mülakat Rehberi
- ✚ Ek 3: Öğrenci Mülakat Formu
- ✚ Ek 4: Öğrenci Hoşgeldiniz Mektubu
- ✚ Ek 5: Öğrenci için Program Değerlendirme Formu
- ✚ Ek 6: Koç için Program Değerlendirme Formu
- ✚ Ek 7: Öğrenci Özdeğerlendirme Anketi
- ✚ Ek 8: Gönüllü Sözleşmesi

> KİŞİSEL BİLGİLER

Ad Soyad :
 Doğum Tarihi :
 Doğum Yeri :
 Cinsiyet : (K) (E)

> İLETİŞİM BİLGİLERİ

Ev Telefonu :
 Cep Telefonu :
 E-posta :
 Daimi Adres :
 Bir yakınınızın adı : Cep Telefonu :

> AİLE BİLGİLERİ

Anneniz ve babanız evli mi? ☐ Evet ☐ Hayır

Kaç kardeşiniz var? :

BABA

Adı :
 Hayatta mı? : ☐ Evet ☐ Hayır
 Öğrenim Durumu :
 Yaptığı iş :
 Bedensel Engeli var mı? ☐ Evet ☐ Hayır

ANNE

Adı :
 Hayatta mı? : ☐ Evet ☐ Hayır
 Öğrenim Durumu :
 Yaptığı iş :
 Bedensel Engeli var mı? ☐ Evet ☐ Hayır

> ÖĞRENİM DURUMU

Ortaöğretim (8.Sınıf)
 Okul Adı :
 Diploma Notu :
 Mezuniyette Alınan Ödül, Takdir, Teşekkür:

Lise
 Okul Adı :
 Sınıf :
 Okul Telefon :
 Okul Faks :

Belgenin Düzenleme Tarihi ... / ... / 201...

Öğrenci
 Adı Soyadı / İmza

Okul Müdürü
 Adı Soyadı/ İmza

Bu formu imzalayan taraflar, bilgilerin yanlış beyan edilmesinden dolayı başvurunun iptal edilebileceğini kabul eder.

Bu rehber koçluktan faydalanan öğrencilerin seçiminde, Meslek Lisesi Koçları'nın mülakatı nasıl yapacağını ve Öğrenci Mülakat Formu'nu (Ek 3) nasıl dolduracağını açıklamak amacıyla hazırlanmıştır.

Koçluktan en fazla faydalanan öğrencilerin tespitinde siz Meslek Lisesi Koçları'nın görüşleri bizim için önemlidir. Bu rehberde belirtilen kriterlere uyulması, hedeflenen doğru öğrencileri program kapsamına almak için önem taşımaktadır.

Yardımlarınız için teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılarınızın devamını dileriz.

Özel Sektör Gönüllüleri Derneği

Öğrenci Mülakatında Uyulması Gereken Kurallar ve Mülakatta Dikkat Edilmesi Gerekenler

1. Mülakatın süresi her öğrenci için 20 dakikayı aşmamalıdır.
2. Mülakat, programa alınması uygun görülen ve size bildirilen mülakat listesinde bulunan öğrencilerle uygulanacaktır. Mülakat Formu, Meslek Lisesi Koçu tarafından doldurulacaktır.
3. İletişim Bilgileri'ni öğrencinin beyanına göre doldurunuz.
4. Özellikler bölümü öğrencinin kişilik ve özellikleri ve geleceğe yönelik düşüncelerini anlamak için konulmuştur. Öğrencilerin başarılı olmalarının yanı sıra aşağıdaki kriterlere sahip olması beklenmektedir. Her bir kriterin altında açıklaması ve örnek sorular yer almaktadır. Bu bölüm görüşme sonrası öğrenci dışarı çıktıktan sonra, her özellik için ortalama puan belirlenerek doldurulmalıdır.

a. Kendine ve Çevreye Saygı: Öğrencinin hal ve davranışlarının düzgün, giyiminin temiz, düzenli, mülakata geldiğinin bilincinde olduğunu gösteren tarzda olması gerekmektedir. Bu kriter mülakat genelindeki gözlemlere göre değerlendirilecektir.

b. Mesleki Eğitime Eğilim: Öğrencinin mesleki eğitimi bilinçli ve istekli olarak tercih etmesi, bu alanda ilerleme konusunda hevesli olması beklenmektedir. Mesleki eğitim almak konusunda bir amacı ya da bilinci olmayan adaylar tercih edilmemelidir.

Örnek Sorular:

- Okuduğu meslek ne kadar ilgisini çekiyor? “Bulunduğun şehirde, bölgede, hangi mesleklerin eksikliğini hissediyorsun?”
- “Mesleki eğitimi tercih etme nedenlerin nedir?”
- “Kendine mesleki anlamda örnek aldığın bir yakınından bahseder misin? Hangi yönleri nedeniyle bu kişiyi kendine örnek almaktasın? Bu kişi hangi meslek grubunda yer alıyor? Sence kişi kendisi için doğru mesleği mi yapıyor?”

c. Kendine Güven: Öğrencinin kendini doğru ve emin bir şekilde ifade ediyor olması, ses tonunun beden dilinin anlattığı şeyleri tamamlıyor olması beklenmektedir. (Mülakat yapılan yerin öğrenciyi sıkıntıya sokmayacak, heyecanlanmasına sebep olmayacak şekilde okul yönetimi ile birlikte hazırlanmış olması önemlidir. Mülakata başlamadan önce öğrencinin rahatlatılması, mülakatın sözlü sınava döndürülmemesi kritik önem taşımaktadır.)

d. Geleceğe Bakış ve Kararlılık: Öğrencinin ileriye dönük bir hedefinin olması, kendine yönelik farkındalık düzeyinin yüksek olması, hedeflerine ulaşma konusunda planlı bir şekilde ilerleme azminde olması beklenmektedir. Sonuç odaklı, engeller karşısında yılmayan adaylar bu kapsama girmektedir.

Örnek Sorular:

- “İleride ne iş yapmak istiyorsun? İleride yapmak istediğin işi başaramazsan ne yaparsın? Gelecekle ilgili/hayatta seni en çok korkutan şey nedir? Bu korkuları nasıl aşmayı düşünüyorsun?
- Kendine koyduğun ve başarıya ulaştığın zorlayıcı bir hedeften bahsedebilir misin?
- Hedefine ulaşırken nasıl bir yöntem izledin, ne gibi engellerle karşılaştın? Bu engelleri nasıl aştın?

e. İletişim Becerisi: Öğrencinin soruları anlama kapasitesi, etkin dinleme becerisi, cevaplarını kaliteli bir şekilde ifade etmesi, kullanılan kelimelerin çeşitliliği, kurulan cümlelerin düzgünlüğü, cevapların açık, net ve kolay anlaşılır olması, çevresi ile etkin iletişim kuruyor, anlaşıyor olması, bu kapsamda yer almaktadır.

Bu kriter mülakat genelindeki gözlemlere göre değerlendirilecektir. Herhangi bir kriterle ilgili yorum yapmak istendiği takdirde aynı satırda bulunan yorum kısmına yazılabilir.

5. Önceki bölümlerde ifade edilemeyen, öğrenci ile ilgili belirtmek istenen farklı bilgiler varsa yazılır ve genel kanaate göre sonuç kısmı işaretlenir. Son bölüm Meslek Lisesi Koçu'nun kişisel görüşlerine ayrılmıştır. Ek görüş ve fikirlerini burada belirtebilir.

> KİŞİSEL BİLGİLER

Ad Soyad :
 Doğum Tarihi :
 Doğum Yeri :
 Cinsiyet : ☐ K ☐ E

1: Çok kötü 2: Kötü 3: Orta 4: İyi 5: Çok iyi

Özellikler	Yorumlar				
Kendine ve Çevreye Saygı	1	2	3	4	5
Mesleki Eğitime Eğilim	1	2	3	4	5
Kendine Güven	1	2	3	4	5
Geleceğe Bakış ve Kararlılık	1	2	3	4	5
İletişim Becerisi	1	2	3	4	5

Meslek Lisesi Koçu'nun belirtilmesini önemli bulduğu ve yukarıda belirtilen kategorilerin dışında kalan ek bilgiler:

SONUÇ: ☐ Olumlu ☐ İleride değerlendirilebilir ☐ Olumsuz

Meslek Lisesi Koçu'nun yorumu

Meslek Lisesi Koçu Adı, Soyadı, İmza

Tarih:

Bu form, Meslek Lisesi Koçu tarafından her öğrenci için ayrı doldurulacak ve Şirket Sorumluları'na gönderilecektir.

EK-4 ÖĞRENCİ HOŞGELDİNİZ MEKTUBU VE BİLGİLENDİRME

Değerli Meslek Lisesi Koçları Programı Katılımcısı,

Özel Sektör Gönüllüleri Derneği olarak uygulamaya başladığımız Meslek Lisesi Koçları Programı'nda bizimle olmayı seçtiğin ve mesleki kariyerine yönelik bu önemli adımı attığın için teşekkür ederiz! Meslek Lisesi Koçları Programı'nı, mezun oluncaya kadar kişisel gelişimine destek olmak ve profesyonel yaşama adım atarken ihtiyacın olacak bilgi ve becerileri kazanmana katkı sağlamak için hazırladık. Senin de istek ve heyecanla katılmanı diliyoruz.

Program başlarken, seni biraz daha bilgilendirmek isteriz; Meslek Lisesi Koçları Programı'nda sizin okulunuzun eşleştirdiği bir şirket ve bu şirkette de "Gönüllü Koç"olacağını bildiren çalışanlar var. Farklı alanlarda uzman olan bu "Gönüllü Koçlar" büyük bir heyecanla seninle tecrübe ve birikimlerini paylaşmak istiyorlar.

Her adımını özenle planladığımız ve senin ilgini çekeceğini düşünerek oluşturduğumuz programda, sen ve arkadaşlarından oluşacak 5-10 kişilik gruba 2 Gönüllü Koç eşlik edecek. Buluşmalarınızı okulunuzda, koçların çalıştığı şirketlerde ya da birlikte belirleyeceğiniz bir mekanda gerçekleştireceksiniz.

2 sene boyunca aşağıdaki konular üzerinde çalışmalar yapacaksınız:

11. SINIF (Kendimi Keşfediyorum, Hayata Uyum Sağlıyorum)	12. SINIF (İş Hayatına Hazırlanıyorum)
Güvenle Hedefe Doğru	Ekip Çalışması
Zaman Yönetimi	Özgeçmiş Hazırlama ve Mülakat Teknikleri
Sürekli Öğrenme ve Gelişme	Problem Çözme
Sorumlu Vatandaşlık	İş Etiği

Bu konular Meslek Lisesi Koçları Programı'nın temel başlıkları. Tüm aktiviteler, sohbetler, faaliyetler bu başlıklar altında olacak. Ama bunun dışında, mesleğin ile ilgili ya da iş hayatı ile ilgili danışmak veya paylaşmak istediğin konuları da her zaman Koçların ile paylaşabilirsin.

Tahmin edersin ki, buluşmalarınızın başarısı ve keyfi, siz öğrencilerin meraklı, ilgili ve istekli olmanıza bağlı olacak, siz yararlandıkça Koçlarınız da heyecanlanacaktır.

Herhangi bir sorun olduğunda Özel Sektör Gönüllüleri Derneği'ne osgd@osgd.org adresinden her zaman ulaşabileceğini hatırlatmak isteriz.

Başarı hikayeni yazmak senin elinde, programa hoşgeldin!

Sevgilerimizle,
Özel Sektör Gönüllüleri Derneği Ekibi

Aile Bilgilendirme Mektubu

Değerli Meslek Lisesi Koçları Programı Katılımcısı Ailesi,

Kızınız/oğlunuz, Özel Sektör Gönüllüleri Derneği'nin Meslek Lisesi Koçları Programı'na başvurarak ve kabul edilerek dahil olmuş bulunuyor. Çocuğunuzun kişisel gelişiminde ve profesyonel hayata geçişinde önemli bir adım olacak Program ile ilgili sizi bilgilendirmek isteriz.

Programın amacı:

- Öğrencilerin kişisel ve profesyonel gelişimlerine katkıda bulunmak, cesaret ve becerilerini geliştirmek,
- Meslek lisesi öğrencilerini okudukları alanda başarılı olmuş rol modellerle buluşturup vizyonlarını genişletmek,
- Öğrencilerin ileride çalışmak isteyebilecekleri sektörlerde faaliyet gösteren şirketleri tanımalarını sağlamak,
- Şirketler ve meslek liseleri arasında kurulan ilişkilerin zaman içinde meslek liselerinin kalitesini artırmaya yönelik farklı işbirliklerine dönüşmesi için zemin hazırlamak,
- Meslek Lisesi Koçluk Programı'nı uzun yıllar devam edebileceği geniş bir çerçeveye oturtarak meslek liselerinin itibarını ve başarısını artırmaya çalışmaktır.

Program, Şubat 2013'te Milli Eğitim Bakanlığı ve Özel Sektör Gönüllüleri Derneği arasında imzalanan protokol ile yürütülmektedir.

Programın işleyişi:

Program kapsamında kızınızın/oğlunuzun okulu Olmuksa ile eşleştirildi. Bu şirketin içinden farklı uzmanlık alanlarında çalışan kişiler programa dahil olarak öğrencilere "Koçluk" yapmak üzere gönüllü oldular.

- Gönüllü Koçlar, 2 kişilik ekipler halinde 10 öğrenciden oluşan 11. sınıf öğrencilerine, öğrenciler 12. sınıfı bitirinceye kadar gönüllü olarak Koçluk yapacaklar.
- Koçlarımız, programda yer alabilmek için 2 günlük "İletişim Becerileri ve Uygulamalar" eğitimine katılarak hazırlandılar.
- Bu bir grup koçluğu programı olduğundan, kızınız/oğlunuz 10 kişilik bir öğrenci grubu içerisinde koçlarıyla bir araya geliyor olacak.
- Öğrenciler, koçları ile senede en az 6 kez bir araya gelecek. Bu buluşmalarda, önceden belirlenmiş konularda bilgilenecek, konuşacak, aktiviteler gerçekleştirecekler.
- Koçlar ile öğrenci gruplarının ilk buluşmaları okulda gerçekleşecek, sonraki buluşmalar ise okuldaki ilgili öğretmenin bilgisi doğrultusunda koçlar ve öğrenciler ile ortak belirlenecek.
- Şirketler, öğrencilerin iş hayatını tanımaları için aynı zamanda ellerinden geldiğince üretim tesisi, şirket ve kültür-sanat gezileri gerçekleştirecekler.

EK-4 ÖĞRENCİ HOŞGELDİNİZ MEKTUBU VE BİLGİLENDİRME

Bu dönem ve önümüzdeki sene üzerinden geçilecek olan ana uygulamalar şu şekilde:

11. SINIF (Kendimi Keşfediyorum, Hayata Uyum Sağlıyorum)	12. SINIF (İş Hayatına Hazırlanıyorum)
Güvenle Hedefe Doğru	Ekip Çalışması
Zaman Yönetimi	Özgeçmiş Hazırlama ve Mülakat Teknikleri
Sürekli Öğrenme ve Gelişme	Problem Çözme
Sorumlu Vatandaşlık	İş Etiği

Hem gönüllü koçların, hem öğrencilerin, hem de ailelerin aynı heyecan ve isteği paylaşıyor olması ve özellikle siz velilerin destekleri, Meslek Lisesi Koçları Programı'nın amaçlarına ulaşabilmesi için çok önemli.

Herhangi bir sorunuz olduğunda Özel Sektör Gönüllüleri Derneği'ne osgd@osgd.org adresinden her zaman ulaşabileceğinizi ve okul yönetiminden detaylı bilgi ve destek edinebileceğinizi hatırlatmak isteriz.

Öğrencilerin üzerindeki olumlu değişimi birlikte gözlemleyebilmek dileklerimizle...

Saygılarımızla,

Başak Güçlü

Özel Sektör Gönüllüleri Derneği Ekibi

Genel Koordinatör

..... (Ad, Soyad)

..... (Şirket Adı)

Şirket Sorumlusu

EK-5 ÖĞRENCİ İÇİN PROGRAM DEĞERLENDİRME FORMU

ÖĞRENCİNİN ADI-SOYADI :
OKULU VE İLİ :
UYGULAYAN KİŞİ:

CİNSİYETİ: (K) (E)

UYGULAMA TARİHİ:

SORULAR

PROGRAM YÖNETİMİ

		Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyor ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1	Bu programa dahil olmaktan gurur duyuyorum.	1	2	3	4	5
2	Meslek lisesi koçum olduğu için kendimi şanslı hissediyorum.	1	2	3	4	5
3	Koçumun bana değer verdiğini ve önemsedüğünü düşünüyorum.	1	2	3	4	5
4	Koçumla yaptığımız buluşmalar sayesinde, hayatımla ilgili yeni bakış açıları kazandım.	1	2	3	4	5
5	Bir koçumun olması beni güçlü kılıyor.	1	2	3	4	5
6	Koçumuzla buluşmalarımız verimli geçti.	1	2	3	4	5
7	Buluşmalarda aktarılan bilgiler kişisel gelişimime fayda sağladı.	1	2	3	4	5
8	Koçumuzla buluşmalarımızdan keyif aldım.	1	2	3	4	5
9	Koçum bizimle planlandığı sayıda buluştu.	1	2	3	4	5
10	Diğer öğrencilere programa katılmalarını tavsiye ederim.	1	2	3	4	5

EK-6 KOÇ İÇİN PROGRAM DEĞERLENDİRME FORMU

SORULAR

PROGRAM YÖNETİMİ

		Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyor ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1	ÖSGD projeyi başarıyla yönetiyor.	1	2	3	4	5
2	Meslek lisesi koçu olarak görevlerimi yerine getirmek için yardımcı olacak her türlü bilgi bana sağlandı.	1	2	3	4	5
3	Program süresince ÖSGD'den gerekli desteği aldım.	1	2	3	4	5
4	İlk koçluk deneyimim öncesinde aldığım eğitim yararlı oldu.	1	2	3	4	5
5	Program süresince ÖSGD tarafından düzenlenen ara toplantılar yararlı oldu.	1	2	3	4	5

ÖĞRENCİLERLE GÖRÜŞME

6	Öğrencilerle buluşmalarda zamanı verimli kullandım.	1	2	3	4	5
7	Buluşmaların içeriği ve akışı öğrencilerin ilgisini çekti ve katılımını sağladı.	1	2	3	4	5
8	Öğrencilerim buluşmalardan keyif aldılar.	1	2	3	4	5
9	Buluşmalarda aktarılan bilgilerin öğrencilerin kişisel gelişimlerine fayda sağladığını gördüm.	1	2	3	4	5
10	Öğrencilerimle planlandığı sayıda buluştum.	1	2	3	4	5

KİŞİSEL FAYDA

11	Projenin içinde meslek lisesi koçu olarak yer almaktan mutluyum.	1	2	3	4	5
12	Projenin içinde gönüllü olmanın kişisel gelişimime katkı sağladığına inanıyorum.	1	2	3	4	5

EK-7 ÖĞRENCİ ÖZDEĞERLENDİRME ANKETİ

Değerli Öğrencilerimiz,

Sizi farklı kişilik özelliklerinizle ilgili olarak tanımak ve daha sonra programın etkisini ölçmek amacıyla düzenlenmiş olan bu anket 30 sorudan oluşmaktadır. Bu bir sınav değildir ve anketteki soruların doğru ya da yanlış bir cevabı yoktur. Dolayısıyla size en yakın cevabı işaretlemekte rahat olabilirsiniz. Soruları dikkatli bir şekilde okuduktan sonra ilk aklınıza gelen cevabı işaretleyip hızlıca diğer soruya geçebilirsiniz.

Ankete başlamadan önce lütfen soruların üst kısmında yer alan, size ait bilgilerin yer aldığı satırları doldurunuz. Ankette yer alan sorular, sizin genel tutum ve davranış biçiminizi öğrenmeyi hedeflemektedir. Soruları yanıtlarken "1" ile "5" arasında sizi en iyi ifade eden seçeneği işaretleyiniz. İlgili ifadeye bütünüyle katılıyorsanız "5 – Kesinlikle Katılıyorum" seçeneğini, hiç katılmıyorsanız "1 – Kesinlikle Katılmıyorum" seçeneğini, belirli ölçüde katılıyorsanız ise ne derece katıldığınızı belirten "2", "3" veya "4" seçeneklerinden birini işaretleyiniz. Soruları içinizden geldiği gibi cevaplamaya özen gösteriniz ve cevapsız soru bırakmayınız. İşbirliğiniz için teşekkür ederiz.

Anket için ayrılan süre: 15 dakika

ÖĞRENCİNİN ADI-SOYADI :
OKULU VE İLİ :
UYGULAYAN KİŞİ:

CİNSİYETİ:

(K)

(E)

UYGULAMA TARİHİ:

SORULAR		Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyor ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1	Zor koşullarla baş etmek için cesaretim var.	1	2	3	4	5
2	Kendimi sürekli geliştirmeye odaklanıyorum.	1	2	3	4	5
3	Geleceğe yönelik hedeflerimi biliyorum.	1	2	3	4	5
4	Tanımadığım ortamlarda rahat davranabiliyor ve kendimi rahatlıkla ifade edebiliyorum.	1	2	3	4	5
5	Başkaları onaylamasa da doğru olduğunu düşündüğümü kararlılıkla uygulırım.	1	2	3	4	5
6	Hayatımda önem verdiğim şeylere zaman ayırmakta zorlanmıyorum.	1	2	3	4	5
7	Daha önce deneyimlemediğim bir işe girmeye cesaret ederim.	1	2	3	4	5
8	İsteklerimi rahatça dile getiririm.	1	2	3	4	5
9	Okul sonrasında başarılı olabileceğime inanıyorum.	1	2	3	4	5
10	Arkadaşlarımla olumlu ilişkiler kurabiliyorum.	1	2	3	4	5
11	Okul ortamında kendimi rahatça ifade edebiliyorum.	1	2	3	4	5
12	Farklı insanlarla birlikte rahatça çalışabilirim.	1	2	3	4	5
13	Başarısız olsam da tekrar aynı şeyi deneme cesaretini kendimde bulurum.	1	2	3	4	5
14	Bir konu üzerinde farklı görüşleri dinlemeye açığım.	1	2	3	4	5
15	Başarısız olduğumda öz eleştiri yaparım.	1	2	3	4	5
16	Hedeflerime ulaşmak için geliştirmem gereken yönlerimi biliyorum.	1	2	3	4	5
17	Kendime güveniyorum.	1	2	3	4	5
18	Başkalarını kendi fikirlerim doğrultusunda ikna edebilirim.	1	2	3	4	5
19	Okulda başarılı olacağıma güveniyorum.	1	2	3	4	5
20	Okul sonrasında kolay iş bulabileceğimi düşünüyorum.	1	2	3	4	5
21	Sorunlarımın çözümünde sorumluluk alırım.	1	2	3	4	5
22	Başarılarımı kendi yeteneklerime ve çabama bağlıyorum.	1	2	3	4	5
23	Planladığım şeyleri zamanında tamamlayabiliyorum.	1	2	3	4	5
24	Zor durumlara baş edebileceğimi biliyorum.	1	2	3	4	5
25	Farklı ve yeni deneyimlere yönelmekten heyecan duyuyorum.	1	2	3	4	5
26	Başkalarının karşıt fikirleri olsa da kendi görüşlerimi rahatlıkla ifade ederim.	1	2	3	4	5
27	Kendim için belirlediğim hedeflere ulaşabileceğime inanıyorum.	1	2	3	4	5
28	Kendi güçlü yönlerimi biliyorum.	1	2	3	4	5
29	Zamanımı kendi tercihlerime göre yönetebiliyorum.	1	2	3	4	5
30	Zor da olsa bir işin sorumluluğunu almaktan çekinmem.	1	2	3	4	5

Tarih: ... / ... / 201...

GÖNÜLLÜ SÖZLEŞMESİ

Meslek Lisesi Koçları Programı Gönüllüsü olarak;

- Meslek liselerinde eğitim kalitesinin artırılabilmesi için özel sektör ile işbirliği bağlarının güçlendirilmesine yönelik çalışacağımı,
- Meslek Lisesi Koçları Programı hedefleri doğrultusunda, sınırları belirlenmiş meslek lisesi koçluğu desteği vereceğimi; bu kapsamda, öğrencilerimin kişisel gelişimi için uygulamaları gerçekleştireceğimi, profesyonel gelişimi için olası staj ve istihdam konusunda destek olacağımı,
- Meslek Lisesi Koçları Programı tanıtım, paylaşım ve değerlendirme toplantılarına ve gönüllü eğitimlerine katılacağımı,
- Gönüllülük yaparak geçirdiğim saatleri ve öğrencilerimle yaptığım paylaşımları portalda yer alan izleme-değerlendirme alanına işleyeceğimi,
- Projelerin değerlendirme sürecinde benden istenen bilgileri paylaşacağımı ve gerekli geribildirimleri yapacağımı,
- Projenin iletişimi için sahadan bilgi aktaracağımı,
- Gönüllü programının ve projelerin etkin işleyebilmesi için iletişim bilgilerimi güncel tutacağımı,
- Gönüllülük yaparken herhangi bir sorun yaşadığım takdirde öncelikle şirket sorumluma bilgilendireceğimi,
- Gönüllülük yaparken karşılaşacağım kişi ve gruplarla olan ilişkilerimde din, dil, ırk, mezhep, sosyal farklılıklar ve cinsiyet ayrımı gözetmeyeceğimi taahhüt ederim.

Ad Soyad, İmza

11.SINIF

- ⊕ Açılış Buluşması
- ⊕ 1. Güvenle Hedefe Doğru
- ⊕ 2. Zaman Yönetimi
- ⊕ 3. Sürekli Öğrenme ve Gelişme
- ⊕ 4. Sorumlu Vatandaşlık
- ⊕ Kapanış Buluşması

11.SINIF

BULUŞMALAR

KOÇLAR İÇİN BULUŞMA ÖNCESİ HAZIRLIK SORULARI

> Takip eden sayfalarda yer alan formlar, her öğrenci buluşması öncesinde buluşmaya hazırlanmanızı destekleyecek soruları içermektedir. Her toplantı öncesinde, bu soruları yazılı olarak ekli formlara cevaplandırmak üzere kendinize zaman ayırmanızı öneririz.

Görüşme öncesi hazırlanmak için aşağıdaki soruları cevaplandırınız:

**1. Bu uygulamada çocuklarda nasıl bir etki yaratmayı hedefliyorum?
Neleri öğrenmelerini/fark etmelerini planlıyorum?**

2. Öğrencilerin öğrenimini artırmak için neler yapabilirim?
(örneğin; uygulama teması ile ilgili güncel hayattan ne tür örnekler aktarabilirim, konuk konuşmacı getirebilir miyim, öğrencilere dağıtılmak üzere temaya yönelik ek bir okuma dokümanı götürebilir miyim, gibi)

3. Öğrencilerin katılımını nasıl sağlayacağım?

KOÇLAR İÇİN BULUŞMA SONRASI HAZIRLIK SORULARI

> Takip eden sayfalarda yer alan formlar, her öğrenci buluşması sonrasında toplantıyı değerlendirmenize ve öğrenimlerinizi bir sonraki toplantıya aktarmanıza yardımcı olacak soruları içermektedir. Her toplantı sonrasında, bu soruları yazılı olarak ekli formlara cevaplandırmak üzere kendinize zaman ayırmanızı öneririz.

1. Toplantıyı nasıl yönettim? Neler söyledim? Öğrenciler toplantıda neler yaptılar, nasıl katılım sağladılar?

2. Toplantının olumlu / iyi giden yönleri nelerdi?

3. Toplantının olumsuz giden yönleri nelerdi?

4. Bu toplantıyı yönetme deneyimim sırasında / sonrasında en kritik öğrenimim ne oldu? Kendimle ilgili farkına vardığım en önemli husus nedir?

5. Öğrendiklerim doğrultusunda bir sonraki toplantıda neyi farklı yapmayı düşünüyorum?

AÇILIŞ BULUŞMASI

TEMA	>	Açılış, tanışma ve güven oluşturma
AMAÇ	>	Koç ile öğrencilerin grup olarak birbirlerini tanımalarını ve karşılıklı güven ortamını sağlamak, koçluk anlaşması yapmak, sürecin işleyişi hakkında öğrencileri bilgilendirmek
MATERYAL	>	"Koçluk Uygulaması Hakkında Bilgilendirme" dokümanı, "Tanışalım Oyunu" Formu, "Yaka Etiketi", "Öğrenci Özdeğerlendirme Anketi"
AKTİVİTE	>	"Tanışalım Oyunu", "Grup Anlaşması"

UYGULAMA ADIMLARI

1 Ön Hazırlık Yapıyoruz

Buluşma mekanına zamanından önce gidiniz ve oturma düzenini bir çemberin etrafında olacak ve herkesin birbirini tamamen görebilmesini sağlayacak şekilde düzenleyin.

"Tanışalım Oyunu" formundan seçtiğiniz tanışma sorularından öğrenci adedi kadar soruyu keserek ve katlayarak çekmelerini mümkün kılacak küçük bir kaba koyun.

İsimleri hatırlamanızı kolaylaştıracaksa, yanınızda etiket götürerek öğrencilerin isimlerini üzerine yazmalarını ve görüşlerine yaptırımlarını isteyin.

Öğrendiğiniz tüm teknikleri bir kenara koyarak bu görüşmede varlığınızın, ilgi ve merakınızın en önemli farkı yarattığını unutmayın. Biraz sonra tanışacağınız öğrencilerin hayatında ömür boyu sürecek bir etki yaratacak olan yolculuğa başlamak üzeresiniz. Cesaretiniz ve kalbiniz için kendinizi takdir edin.

2 Kendinizi Tanıtma ve Koçluk Uygulaması Hakkında Bilgilendirme

Öğrenciler geldikçe onları çembere oturmaya davet edin. Çember tamamlandığında onlara öncelikle kendinizi tanıttın. İsminiz ve çalıştığınız şirket dışında kendinizle ilgili bahsedebileceğiniz; aileniz, mezun olduğunuz okullar, yapmayı sevdiğiniz şeyler ve hobilerinizden bahsedebileceğiniz kişisel bir tanıtım olmasına özen gösterin. Bu, öğrencilerin sizi daha yakından tanımasına ve sizinle kendileri arasında ortaklıklar bulmasına olanak sağlayacak ve böylelikle öğrencilerin rahatlamasına ve kendisini size daha yakın hissetmesine yardımcı olacaktır.

Daha sonra öğrencilere bu uygulamanın genel amacından, içindeki uygulamalardan ve her uygulamada neler yapılacağından kısaca bahsedin. Bu bilgilendirmeyi yaparken ekte yer alan "Koçluk Uygulaması Hakkında Bilgilendirme" dokümanından yararlanabilirsiniz. Bu süreçte kendi kişisel gelişimlerinin sorumluluğunun kendilerinde olduğunu, ne kadar çok almak isterlerse o kadar çok alacaklarını vurgulayın.

Süreci anlatıp sorularını cevaplandırdıktan sonra öğrencilerle tanışma adımına geçin.

3 Öğrencilerle Tanışıyoruz

Öğrencileri kendilerini kısaca tanıtmaya davet edin (isim, bölüm, aile bilgileri ve özellikle söylemek istedikleri bir şey gibi).

Herkese kendini tanıtmaya fırsatı sunduktan sonra öğrencileri birbirlerini farklı yönleriyle tanımayı mümkün kılacak bir aktivite olan “*Tanışalım Oyunu*”na davet edin. Öğrencilerden kaptaki sorulardan birini çekmelerini ve bu sorulara yaklaşık bir paragraf cevap yazmalarını isteyin. Çektiği soru konusunda çok zorlanan biri olabilir. Bu durumda ona diğer sorulardan birini yazıp verin ve bunun her zaman olabildiğini söyleyerek konuyu normal karşılayın, kişiselleştirmeyin.

Sizin de bir soru çekerek yanıtlamanızı öneririz.

Soruları çektikten sonra herkesin sessizce yazarak cevap vermesini bekleyin. Tüm kalemli hareketi durduğunda kim cevabını paylaşmak ister diyerek paylaşımları başlatın. Duyduğunuz cevapları bol bol geri yansıtma ve onaylama ile dinleyin. Herkesten duyduktan sonra bir sonraki adıma geçin.

Size önerilen soruların dışında farklı sorular kullanmayı deneyebilir ya da öğrencilerle tanışmayı aynı şekilde eğlenceli hale getirecek başka bir aktivite kullanmayı tercih edebilirsiniz.

4 Grup Anlaşması Yapıyoruz

İlişkinin en başında bu grubun süreç boyunca nasıl bir grup olmak istediklerini tasarlatmak çok önemlidir. Bu anlaşmayı içine patlamış mısır koyup mikrodalga içine yerleştirdiğiniz bir cam kap olarak düşünebilirsiniz. Bu sayede her ne oluyorsa kabın içinde olur.

Öğrencilere aşağıdaki soruları sırayla sorarak herkesin cevaplarını alıp varsa bir tahtaya veya önünüzdeki bir kağıda yazın. Hiçbir söyleneni kaçırmayın. Bir özelliği yazmanız için herkesin onaylaması gerekmemektedir. Bir kişi bile söylese anlamlıdır.

1. Bu buluşmalar boyunca kendiniz hangi tutum ve davranışları sergilemek istiyorsunuz?
2. Zor zamanlarda birbirinize nasıl davranmayı taahhüt ediyorsunuz ? (Örneğin ağlama, küsme, alınma, tartışma gibi duygusallığı yoğun durumlar)

Söylenenler arasında “**gizlilik kuralı**” yoksa siz mutlaka ekleyin: Süreçle ilgili herşeyi paylaşabilirler ancak bireysel hikayeler, kişilere özel bilgiler burada kalır.

Kendinizle ilgili getirmek istediğiniz kurallar varsa dile getirin. Tüm cevapları aldıktan sonra söylenenleri onlara okuyunuz ve uyacağım diyorlarsa el kaldırmalarını rica edin. Siz de elinizi kaldırın. El kaldırılan tüm kuralları onların da dosyalarına not almalarını söyleyin. Herhangi bir kurala itiraz eden olursa, varolan itirazı duymak ve anlaşma dahil etmek önemlidir. İtirazı olan kişiye çoğunluğun bu kuralı kabul ettiğini, bu nedenle kuralın geçerli olacağını ifade edin. Bununla birlikte onun da bu kurala uymak için neye ihtiyacı olduğunu sorun. Kişinin görüşünü anlaşmaya ekleyin. Ve anlaşmayı tamamlayın.

Süreç boyunca bu anlaşmayı canlı tutmak için bazı buluşmaların sonunda “*bugün bu anlaşmadan en çok hangi kuralı davranışlarınızla ve tutumunuzla desteklediniz?*” veya “*bir daha görüşmeye kadar hangisini daha çok yaşamak istiyorsunuz?*” gibi sorular sorabilirsiniz. Anlaşmaya uygun hareket edilmediği durumlarda da her zaman anlaşmayı hatırlatıp buna uygun davranmalarını talep edebilirsiniz.

5 Öğrenci Özdeğerlendirme Anketi

Öğrencilerin programa başlarken kendilerini nasıl gördükleri ile ilgili “Öğrenci Özdeğerlendirme Anketi”ni yaptırın. Bu anketin, programın etkisini ölçmek için kullanılacağını, bir sınav olmadığını, doğru ile yanlışının olmadığını belirtin. Soruları ilk akıllarına gelen cevap ile hızlıca ve rahatlıkla cevaplamalarını isteyin. Anketler tamamlandığında toplayınız ve şirket sorumlunuz vasıtasıyla ÖSGD’ye (Özel Sektör Gönüllüler Derneği) ulaştırın.

6 Sonraki Buluşmaya Hazırlanıyoruz

Öğrencilere bir sonraki buluşmanızın temasının “Güvenle Hedefe Doğru” olduğunu söyleyin. Bunun için tekrar görüşene kadar öğrencilerin kendilerini özellikle özgüvenli hissettiği durumların farkına varmalarını, başkalarından duydukları takdirlerin hangi özellikleriyle ilgili olduğuna, neleri yapmanın başkalarını zorlarken onlara kolay ve doğal geldiğine dikkat etmelerini isteyin.

Bugün yaşadıkları tecrübe ile ilgili bir hissi dile getirerek bu çemberi kapatacağınızı söyleyiniz ve herkesten duyduktan ve siz de dile getirdikten sonra toplantıyı sonlandırın.

UYGULAMA FORMU – 1 “KOÇLUK UYGULAMASI HAKKINDA BİLGİLENDİRME”

Aşağıdaki notlar ilk buluşmanızda programı öğrencilere tanıtırken sizlere yardımcı olması için hazırladık. Tabii ki bire bir uygulamanız için değil, yalnızca yol gösterici olması adına bahsedebileceğiniz detayları kısaca listeliyoruz:

Buraya nasıl geldim?

“Çalıştığım şirket Özel Sektör Gönüllüleri Derneği(ÖSGD)’ne üye. Bu dernek aracılığı ile bizim gibi özel sektör çalışanlarına farklı alanlarda gönüllülük projelerine katılabiliyor. Bu projelerden biri de Meslek Lisesi Koçları Programı. Benim çalıştığım şirket ve daha bir çok şirket bu projenin ortağı. Bu proje ile şirketim ve biz gönüllüler meslek liselerinin değerini anlıyoruz ve sizlerin gelişiminde rol almak istediğimiz için bu projenin parçası olmayı seçtik. Ben de sizlerle çalışmak için gönüllü oldum. Tıpkı sizlerin de okullarınızdaki duyuruya gönüllü olmanız gibi”.

Amacımız ne olacak?

- Koçluk modeli ile sizlerin kişisel gelişimlerinize destek olmak.
- Kendinizi daha iyi tanımanızı sağlamak, özgüveninizin gelişmesine destek olmak.
- Hayallerinizin, hedeflerinizin somutlaşmasına destek olmak.
- İş hayatına geçiş için size destek olmak.

Bu amaçlar doğrultusunda,

- Hayat boyu sizlere yardımcı olacak, özenle seçilmiş bazı konularda sizlerle beraber düşünüp, konuşacağız.
- Sizin gelişiminiz için önemli olduğunu düşündüğüm yerlerde deneyimlerimi paylaşacağım
- İş ve kariyer ile ilgili sorularınızı yanıtlayacağım
- Kendinizle ilgili sorulara cevap veren kişi değil, kullanacağım bazı koçluk becerileri ile kendi cevaplarınızı bulmanıza yardımcı olan kişi olacağım.
- **Yalnızca koçluk (mentorluk) mu sunacağım?** - Bu noktada şirketinizin sunacağı fırsatlar var ise bunlardan bahsedebilirsiniz. (Örn: Önümüzdeki sene bazılarınıza staj imkanı sağlayacağız) **Bu konuyu Şirket Sorumlunuz ile konuşarak kesinleştirin. Kesinleşmemiş olasılıklardan bahsedip beklenti yaratmayın.**
- **Program süreci** – Program 12. sınıfınızın sonuna kadar devam edecek. Sizlerle bu senenin sonuna kadar 6 kez bir araya geleceğiz. 12. sınıf boyunca da yine 6 kez bir araya geleceğiz. (Gezi/sosyal etkinlik planlıyorsanız burada bahsedebilirsiniz.) Buluşmalarımızda şu konuları ele alacağız:

11. SINIF (Kendimi Keşfediyorum, Hayata Uyum Sağlıyorum)	12. SINIF (İş Hayatına Hazırlanıyorum)
Güvenle Hedefe Doğru	Ekip Çalışması
Zaman Yönetimi	Özgeçmiş Hazırlama ve Mülakat Teknikleri
Sürekli Öğrenme ve Gelişme	Problem Çözme
Sorumlu Vatandaşlık	İş Etiği

* MLK'nın Dikkatine! Bu doküman sadece sizin kullanımınız için oluşturulmuştur. Lütfen öğrencilere dağıtmak için bu dokümandan çoğaltmayın.

UYGULAMA FORMU – 2 “TANIŞALIM OYUNU”

- A** Aşağıdaki sorulardan öğrenci adedi kadar soruyu keserek kullanabilirsiniz. Küçük bir kaba tüm soruları katlayarak yerleştirdikten sonra öğrencilerden kaptaki sorulardan birini çekmelerini ve bu sorulara yaklaşık bir paragraf cevap yazmalarını isteyin.

Bir gün boyunca görünmez olsaydınız neler yapmak isterdiniz, nedenleriyle açıklayınız.	Bir şehir olsanız hangi şehir olmak isterdiniz? Nedenleriyle açıklayınız.
Çocukluk kahramanınız kimdi? Onu sizin için bu kadar özel yapan özellikleri nelerdi, açıklayınız.	Bir müzik enstrümanı olsanız hangi enstrüman olmak isterdiniz? Nedenleriyle açıklayınız.
Tarihteki buluşlardan hangisini siz yapmış olmak isterdiniz? Bu buluşun ve yapmış olmanın sizin için önemini nedenleriyle açıklayınız.	Şarkı söyleme yeteneğiniz olsa nasıl bir tarzınız olsun isterdiniz ve hangi şarkıyı söylerdiniz, nedenleriyle açıklayınız.
İstedığınız bir ünlü kişiyle (yaşayan/ yaşamayan) yemek yeme imkanınız olsa kimle yemek yerdiniz? Bu kişiyi seçme nedenleriniz neler? Neler konuşturdunuz açıklayınız.	Geçmişteki bir güne gitme imkanınız olsa bu hangi gün olurdu? Neler yapardınız, açıklayınız.

* MLK'nın Dikkatine! Bu formu çoğaltmanıza gerek yoktur. Kesip tarif edildiği şekilde kullanıma hazırlayın.

UYGULAMA FORMU – 3 “ÖĞRENCİ ÖZDEĞERLENDİRME ANKETİ”

Değerli Öğrencilerimiz,

Sizi farklı kişilik özelliklerinizle ilgili olarak tanımak ve daha sonra programın etkisini ölçmek amacıyla düzenlenmiş olan bu anket 30 sorudan oluşmaktadır. Bu bir sınav değildir ve anketteki soruların doğru ya da yanlış bir cevabı yoktur. Dolayısıyla size en yakın cevabı işaretlemekte rahat olabilirsiniz. Soruları dikkatli bir şekilde okuduktan sonra ilk aklınıza gelen cevabı işaretleyip hızlıca diğer soruya geçebilirsiniz.

Ankete başlamadan önce lütfen soruların üst kısmında yer alan, size ait bilgilerin yer aldığı satırları doldurunuz. Ankette yer alan sorular, sizin genel tutum ve davranış biçiminizi öğrenmeyi hedeflemektedir. Soruları yanıtlarken “1” ile “5” arasında sizi en iyi ifade eden seçeneği işaretleyiniz. İlgili ifadeye bütünüyle katılıyorsanız “5 – Kesinlikle Katılıyorum” seçeneğini, hiç katılmıyorsanız “1 – Kesinlikle Katılmıyorum” seçeneğini, belirli ölçüde katılıyorsanız ise ne derece katıldığınızı belirten “2”, “3” veya “4” seçeneklerinden birini işaretleyiniz. Soruları içinizden geldiği gibi cevaplamaya özen gösteriniz ve cevapsız soru bırakmayınız. İşbirliğiniz için teşekkür ederiz.

Anket için ayrılan süre: 15 dakika

ÖĞRENCİNİN ADI-SOYADI :

CİNSİYETİ:

(K)

(E)

UYGULAMA TARİHİ:

OKULU VE İLİ :

UYGULAYAN KİŞİ:

SORULAR	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyor ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1 Zor koşullarla baş etmek için cesaretim var.	1	2	3	4	5
2 Kendimi sürekli geliştirmeye odaklanıyorum.	1	2	3	4	5
3 Geleceğe yönelik hedeflerimi biliyorum.	1	2	3	4	5
4 Tanımadığım ortamlarda rahat davranabiliyorum ve kendimi rahatlıkla ifade edebiliyorum.	1	2	3	4	5
5 Başkaları onaylamasa da doğru olduğunu düşündüğümü kararlılıkla uygulayım.	1	2	3	4	5
6 Hayatımda önem verdiğim şeylere zaman ayırmakta zorlanmıyorum.	1	2	3	4	5
7 Daha önce deneyimlemediğim bir işe girmeye cesaret ederim.	1	2	3	4	5
8 İsteklerimi rahatça dile getiririm.	1	2	3	4	5
9 Okul sonrasında başarılı olabileceğime inanıyorum.	1	2	3	4	5
10 Arkadaşlarımla olumlu ilişkiler kurabiliyorum.	1	2	3	4	5
11 Okul ortamında kendimi rahatça ifade edebiliyorum.	1	2	3	4	5
12 Farklı insanlarla birlikte rahatça çalışabilirim.	1	2	3	4	5
13 Başarısız olsam da tekrar aynı şeyi deneme cesaretini kendimde bulurum.	1	2	3	4	5
14 Bir konu üzerinde farklı görüşleri dinlemeye açıgım.	1	2	3	4	5
15 Başarısız olduğumda öz eleştiri yaparım.	1	2	3	4	5
16 Hedeflerime ulaşmak için geliştirmem gereken yönlerimi biliyorum.	1	2	3	4	5
17 Kendime güveniyorum.	1	2	3	4	5
18 Başkalarını kendi fikirlerim doğrultusunda ikna edebilirim.	1	2	3	4	5
19 Okulda başarılı olacağıma güveniyorum.	1	2	3	4	5
20 Okul sonrasında kolay iş bulabileceğimi düşünüyorum.	1	2	3	4	5
21 Sorunlarımın çözümünde sorumluluk alırım.	1	2	3	4	5
22 Başarılarımı kendi yeteneklerime ve çabama bağlıyorum.	1	2	3	4	5
23 Planladığım şeyleri zamanında tamamlayabiliyorum.	1	2	3	4	5
24 Zor durumlara baş edebileceğimi biliyorum.	1	2	3	4	5
25 Farklı ve yeni deneyimlere yönelmekten heyecan duyuyorum.	1	2	3	4	5
26 Başkalarının karşıt fikirleri olsa da kendi görüşlerimi rahatlıkla ifade ederim.	1	2	3	4	5
27 Kendim için belirttiğim hedeflere ulaşabileceğime inanıyorum.	1	2	3	4	5
28 Kendi güçlü yönlerimi biliyorum.	1	2	3	4	5
29 Zamanımı kendi tercihlerime göre yönetebiliyorum.	1	2	3	4	5
30 Zor da olsa bir işin sorumluluğunu almaktan çekinmem.	1	2	3	4	5

GÜVENLE
HEDEFE DOĞRU |

TEMA	> Güvenle, Hedefe Doğru
AMAÇ	> Öğrencilerin güçlü yanları konusunda farkındalık yaratarak kendilerine olan güvenlerini arttırmak, hedeflerini belirlemelerine yardımcı olmak ve hedef bağlılığı yaratmak.
MATERYAL	> “Güçlü Yanlarım Formu”, “Gelecekteki Ben Zihinsel Canlandırma Metni”, “Hedeflerim Formu”
AKTİVİTE	> “Gelecekteki Ben” Çalışması

Bu buluşma içerik olarak diğerlerine göre en dolu ve uzun süren çalışmadır. Yaklaşık 2.5-3 saat sürebilir. Bazı koçlar gibi “güçlü yanlar” ve “gelecekteki ben” canlandırması ile “hedeflerim” kısmını ayırarak uygulayabilir veya tek buluşmada tüm konuları paylaşabilirsiniz.

1 Yola Güçlü Yanlar ile Koyulmak

Aşağıdaki bilgileri öğrencilerle paylaşın.

- Araştırmalar göstermekte ki güçlü yönlerini farketmek ve bu yönlere odaklanacak şekilde ilgi alanlarını yönlendirmek kişinin aldığı sonuçlarda büyük etki yaratmaktadır.
- İnsanlık tarihinde iz bırakmış kişiler güçlü yanlarıyla ilgi alanlarını birleştirmiş kişilerdir.
- Birey güçlü yanlarının ne kadar farkında ve bunları kullanma alanındaysa, kendine güveni de o kadar artar. Ve istisnasız herkesin kendisine özel güçlü yanları vardır.

Bu nedenle bu uygulamada öncelikle güçlü yanları ortaya koyarak yola çıkacağımızı öğrencilerle paylaşın.

Anlaşılmayı kolaylaştırmak için toplumda herkesin tanıdığı ve güçlü yönü olan kişilerin (şarkıcı, sunucu, bilimadamı...) güçlü yanlarının ne olduğu ve başka bir alanda çalışsa bu kişinin performansı ve yaratacağı etkinin ne olacağı konusunda sohbet edin.

Güçlü yanlar konusunda sohbet etmek için öğrenciler ile A.B.D. Carnegie Mellon Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Randy Pauschun Son Ders Olarak Verdiği Kişisel Gelişim Dersini veya sizin ilham verici olduğunu düşündüğünüz başka bir videoyu seyredebilirsiniz. (<http://youtu.be/5qRRKEcHfnM>) Video sonrasında sohbet için şu soruları kullanabilir veya kendi sorularınızla zenginleştirebilirsiniz: “Bu videoda size ne ilham verdi?”, “Sizce profesörün güçlü yanları ne?”, “Zor zamanlarda ona ne güç vermiş?”

2 Özgüven İçin Güçlü Yanlar Farkındalığı Yaratmak

“Güçlü Yanlarım” formunu uygulayın. Form üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde (A) “ailesine/ arkadaşlarına/öğretmenlerine sorsa hangi olumlu kişilik özelliklerinin öne çıktığını, güçlü yanının ne olduğunu söylerler?” sorusunun cevabını doldurmasını isteyin. Cevabı bulmakta zorlanırlarsa yerlerinden kaldırıp boşalttıkları sandalyeye ailelerinin gözünden bakmalarını ve ne gördüklerini söylemelerini isteyebilirsiniz. Aynı şekilde yer değiştirerek arkadaşlarının ve öğretmenlerinin gözünden kendilerine bakmalarını sağlayabilirsiniz. Özellikle çevresindekilerden çok takdir duymaya alışık olmayan çocuklarda işe yaradığı görülmüştür.

Özgüven, bireyin “ben” olmaktan memnun olması ve bunun sonucu olarak kendisi ve çevresiyle barışık olmasıdır.

İkinci bölümde (B) o güne kadar kendi kendini takdir ettiği başarılarını yazmasını isteyin. Bunun sadece sınav veya ders başarısı değil, başarmayı istedikleri ve çaba göstererek üstesinden geldikleri herhangi bir konu olabileceğini vurgulayın (örneğin zor durumdaki arkadaşının bir badireyi atlatmasında yardımcı olmak). Başarıyı destekleyenler tanımına destekleyen kişiler, kendi özellikleri (çalışkanlığı, vazgeçmemesi, yaratıcılığı gibi) örnekler vererek açıklık getirin.

Üçüncü bölümde (C) yukarıda yazdıklarını da gözden geçirerek kendilerinde gördükleri olumlu kişilik özelliklerini ve güçlü yanlarını yazmalarını isteyin. Öğrencileri üçüncü bölümde yazdıkları güçlü yanları paylaşmaya davet edin. Bu özellikleri siz de onlarda farketiyse onaylayın ve onları takdir ederek dinleyin. Ardından, geçmiş başarılarını referans göstererek yeni başarılar elde edebileceklerine dair öğrencileri motive edin ve en zor zamanlarında akıllarına bu güçlü yanlarını getirmenin onlara destek olacağını, güç katacağını söyleyin. Arzu ederseniz güçlü yanlarını her zaman hatırlamalarını sağlayacak bir yöntem bulmaları konusunda (bir hareket, bir kelime, renk) onları teşvik edebilirsiniz.

3 “Gelecekteki Ben”i Hayal Ediyoruz

Öğrencileri “Gelecekteki Ben” egzersizini yapmaya hazırlamak için onlara ön bilgi verin. Bu egzersizin gelecekteki kendileriyle buluşmak ve ondaki bilgeliği alıp bugüne getirmek ile ilgili olduğunu vurgulayın. Onlara bir metin okuyacağınızdan ve okuduklarınızı zihinlerinde canlandırmalarını isteyeceğinizden bahsedin.

“Başarıya ulaşamayanların yüzde doksanı yenilgiye uğramamıştır... Sadece pes etmişlerdir.”
Paul J. Meyer

Egzersiz tamamlandıktan sonra not almak üzere kağıt kalemlerinin hazır olduğunu kontrol edin. “Gelecekteki Ben” metnini okumaya başlamadan önce ortamı uygun hale getirin (pencereleri kapatın, odayı loş hale getirin). Metni acele etmeden, canlandırma yapmalarına zaman tanıyacak şekilde, sakın bir ses tonu ile okuyun. Metni okumayı tamamladıktan sonra, onlardan sessizliklerini koruyarak yaşadıkları deneyime dair not almalarını isteyin.

Sessizlik içinde bu deneyimden hatırlamak istediklerini not almaları tamamlandıktan sonra onları yaşadıkları deneyimi 2’li gruplar halinde paylaşmaya davet edin. Bu çalışma, duygusal alanda belirgin bir farklılık yaratabilir. Öğrenciler genellikle bu deneyimden çok etkilenmektedirler. Duygusal alanda gördüklerinizi ifade edin. Deneyimin detayına girmeden şu an ne hissettikleri ile ilgili birkaç ses duyun.

Çalışma bitiminde öğrencilere kendilerine güvendikleri, güçlü yanlarını yeterince kullandıkları zaman, gelecekteki ben’in gerçek olabileceği mesajını verin.

4. Hedef Belirlemenin Önemini Vurguluyoruz

Gelecekteki ben çalışmasından hedeflere geçişi sağlayın: İleride olmak istediğiniz kişi olabilmek için o kişi olana kadar kendinize uzun ve kısa vadeli hedefler koymalısınız. Hedefsiz yola koyulursanız istediğiniz yere ulaşmak sadece bir tesadüf olur.

Öğrencilerle hedef sahibi olmanın ve hedeflere bağlılığın başarı için önemi üzerine sohbet edin. Seyrettirdiğiniz Prof. Randy Pausch'un videosunu tekrar gündeme getirin. Önerdiğimiz sorular veya kendi belirleyeceğiniz sorular etrafında hedeflerle ilgili sohbet edin: "Profesörün hedef belirleme konusundaki tutumu nasıldı?", "Hedefleriyle ilgili kendine koyduğu zaman planı nasıldı?" "Hedeften sapma olduğu zamanlarda tutumu nasıldı?" "Profesörün azmi hakkında ne söyleyebilirsiniz?", "Bu özellikleri olmasa sizce profesör hedefi konusunda şimdi nerede olurdu?"

Kişisel becerilerin ve sahip olunan potansiyelin, bir hedef doğrultusunda kullanıldığında azami fayda sağlayacağını özellikle vurgulayın. Her öğrencinin sohbete katılımına özen gösterin.

5. Hedef Belirlerken Dikkat Etmemiz Gerekenleri Paylaşıyoruz

Aşağıda hedef belirlerken dikkat edilmesi gereken noktaları paylaşıyoruz. Bu özellikleri, profesörün yolculuğu ve öğrencilerin kendi başarıya ulaştıkları konuları düşünerek öğrencilerden almayı deneyebilir veya özellikleri okuyarak bu özelliklerin kendileri için veya profesörün konuşmasında izlediği yol için kendisini nasıl gösterdiğini tartışabilirsiniz.

- Hedef, başkalarının istek ve beklentilerine göre değil, bireyin kendisinin isteme seviyesine göre belirlenmeli.
- Hedef, sahip olunan yetenek ve güçlerle ulaşılabilir nitelikte ve gerçekçi olmalı.
- Hedef açık ve net olarak tanımlanmalı, ve olumlu olmalı.
- Hedefe ilerleme yolunda kararlı olunmalı ve sorumluluk alınmalı.
- Hedef, küçük adımlara bölünmeli. Ve her adıma ulaşmak için plan yapılmalı.
- Hedefe ilerleme sık sık gözden geçirilmeli ve yeniden değerlendirilmeli.

Hedef, isteğin eyleme dönüşmüş halidir.

6 Hedeflerimizi Belirliyoruz

“Hedeflerim” formunu uygulayınız.

A Bölümünde, öğrencilerden uzun, orta ve kısa vadeli hedeflerini belirlemeleri ve ilgili yerlere listelemelerini isteyin. Önce uzun vadeli hedeften başlamalarını söyleyin ve hedeflerin birbirleriyle bağlantısına dikkat çekin: birbiriyle bağlantılı hedefleri aynı numaralı maddeye yazmalarını isteyin. Örneğin, Uzun Vadeli Hedef 1. Büyük bir otelde aşçı olmak, Orta Vadeli Hedef 1. Aşçılık Meslek Yüksek okulunu kazanmak, Kısa Vadeli Hedef 1. Teşekkür almak gibi. Bu bölümü doldurduktan sonra öğrencileri grup paylaşımına davet edebilirsiniz.

B Bölümünde ise, öğrencilerden uzun vadeli hedeflerinin içinden onları en heyecanlandıran bir tanesini seçerek bu hedefe ulaşmak için atmaları gereken adımları listemelerini isteyin. Orta ve kısa vadeli hedefler aynı zamanda atacakları adımlar olabileceği gibi başka bazı adımlar da ekleyebilirler. Örneğin büyük bir otelde aşçı olmak hedefi için adımlar: Dünyadaki aşçılık okullarını ve burs olanaklarını araştırmak, Türkiye'deki aşçılık okullarını araştırmak, istenilen okulu kazanmak, İngilizce öğrenmek, yanında çalışmak isteyeceğim aşçıları belirlemek, buralarda staj yapma için başvurmak, gurme dergisine abone olmak, Tv'deki aşçılık programlarını izlemek, ünlü aşçıların hayat hikayesini okumak, okuduklarımı ve izlediklerimi evde denemek...gibi). Onlar için kritik olan adımların yanına tarih de belirtmelerini önerebilirsiniz.

Kısa vadeli bir hedeflerine ulaşmak için, bir sonraki buluşmaya kadar yapabilecekleri basit bir adım belirlemelerini sağlayın. Bu adımları siz de not alın ve bir sonraki buluşmanın açılışında bu adımları gerçekleştirmek nasıldı sohbet edin.

Örnek adım olarak hedefleriyle ilgili görsel bir pano hazırlayarak getirmelerini önerebilirsiniz. Örneğin A3 veya A4 boyutunda bir kağıda dergilerden, gazetelerden kestikleri resimleri veya kelimeleri yapıştırabilir, kendileri de resim çizebilir, yazabilirler. Özellikle hedefleriyle ilgili kazanmak istedikleri okul, çalışmak istedikleri işyeri, sahip olmak istedikleri özellikleri temsil edecek şeyleri kullanabilirler. Bunu da daha sonra her zaman gördükleri bir yere asıp motivasyon kaynağı olarak kullanabilirler. Bunun dışında atmayı seçtikleri her adımı da teşvik edin.

Buluşmayı tamamladıktan sonra Sürekli Öğrenme ve Gelişim buluşmasına kadar okumak üzere bir kitap hediye etmenizi öneriyoruz. Stephen Covey-Etkili İnsanların Yedi Alışkanlığı, Dale Carnegie-Dost Kazanma ve İnsanları Etkileme Sanatı veya sizin sevdiğiniz ve Sürekli Öğrenme ve Gelişim buluşmasında üzerine konuşmaktan keyif alacağınız bir kitap olabilir.

“Hedefi olmayan gemiye hiçbir rüzgar yardım edemez.” Montaigne

UYGULAMA FORMU – 1 “GÜÇLÜ YANLARIM”

A.1. Ailene Sorulsa Söyleyecekleri Güçlü Yanların/Olumlu Kişilik Özelliklerin

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

A.2. Arkadaşlarına Sorulsa Söyleyecekleri Güçlü Yanların/Olumlu Kişilik Özelliklerin

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

A.3. Öğretmenlerine Sorulsa Söyleyecekleri Güçlü Yanların/Olumlu Kişilik Özelliklerin

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

B. Bugüne Kadar Kendini Takdir Ettiğin Başarıların

1. Başarım:
Başarımı Destekleyenler:
2. Başarım:
Başarımı Destekleyenler:
3. Başarım:
Başarımı Destekleyenler:
4. Başarım:
Başarımı Destekleyenler:
5. Başarım:
Başarımı Destekleyenler:

C. Yukarıda Tüm Yazdıklarını Gözden Geçirince Kendine Göre Güçlü Yanların/Olumlu Kişilik Özelliklerin

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

UYGULAMA FORMU – 2

GELECEKTEKİ BEN ZİHİNSEL CANLANDIRMA METNİ

“GELECEKTEKİ BEN”

“Hepiniz olabildiğince rahat oturun. Gözlerinizi kapatın, cep telefonlarınızı sessize alın. Kendinizi bir senaryonun içinde canlandırmanızı isteyeceğim. Okuduklarınızı lütfen zihninizde canlandırın. Bunun doğrusu yanlış yok, gözünüzde canlanan olması gerektir. Şimdi rahatlayın. Derin bir nefes alın.

Şimdi önünde bir makine görüyorsunuz. Bu bir zaman makinesi. Yerinden kalkarak makineye doğru gidiyorsunuz. Kapısını açılıyorsunuz ve içeri giriyorsunuz. Kapıyı arkandan kapatıyorsunuz. İçeride bir koltuk var. Koltuğa geçip oturuyorsunuz. Oturduğunuz yerin tam karşısında bir ekran var. Ekranda zaman yolculuğun için belirleyeceğin tarihi girmen isteniyor.

Ekranı on yıl sonrasının tarihini giriyorsunuz .../.../2023. Ve Başlat tuşuna basıyorsunuz. Yıllar yavaş yavaş ilerliyor. 2013, 2014.... gözünle takip ediyorsunuz. Giderek hızlanıyor, tarih ilerliyor ve sonunda .../.../2023 tarihine gelince makine duruyor.

Koltuğunuzdan kalkıp dışarı çıkıyorsunuz. 10 yıl sonra yaşadığınız, çalıştığınız yere indin. Şimdi, çevrene bir bak. Nasıl bir yere indin? Çevrende neler var? Neler görüyorsunuz? Ne tür sesler duyuyorsunuz? Nasıl kokuyor? Dikkatini çeken tüm detayları farket. (Bekleyn...)

Şimdi 10 yıl sonra olacağın insanı görüyorsunuz karşında.

10 yıl sonraki sana dikkatlice bakıyorsunuz. Nasıl biri? Özel bir lakabı var mı? Nasıl bir görünüşü var? Gözlerinde ne okuyorsunuz? (Bekleyn...)

Ne yapıyorsunuz? Yanında başkaları var mı? Nasıl bir ortamdasın? Nasıl bir ruh halindesin? (Bekleyn...)

10 yıl sonraki sen, ‘ bana soracak soruların olmalı’ diyor. Evet diyorsunuz. Şimdi 10 yıl sonraki sana şu soruları soruyorsunuz:

1. 10 yıl sonraki ben, şu an olduğum yer hakkında bana ne söyleyebilirsin? (Bekleyn...) Cevabını dinleyip, teşekkür et.
2. 10 yıl sonraki ben, bugün olduğum yere gelebilmem için aşmam gereken en büyük zorluklar nelerdi? (Bekleyn...) Cevabını dinleyip, teşekkür et.
3. 10 yıl sonraki ben, bana bir tavsiyede bulunacak olsan ne olurdu? (Bekleyn...) Cevabını dinleyip, teşekkür et.
4. Kendin de ayrıca bir soru sormak istiyorsan, 10 yıl sonraki haline bunu sor ve cevabını dinleyip, teşekkür et.

Şimdi, ayrılma vakti geldi. 10 yıl sonraki halinle uygun bir şekilde vedalaşıyorsunuz (bekleyn...) ve ona arkasını dönerek zaman makinesine doğru yürüyorsunuz. Makineye girip kapıyı arkandan kapatıyorsunuz. Koltuğa oturuyorsunuz ve karşıdaki ekrana bugünün tarihini giriyorsunuz: .../.../2013. Başlat düğmesine basıyorsunuz. Tarihin önce yavaş sonra hızlanarak geriye doğru gittiğini seyrederken. 2019, 2018... ve hızlanıyor. Sonunda bugünün tarihi beliriyor.

Hazır olunca yavaşça gözlerinizi aç ve şimdiye, bu odaya gel.

Bu aşamada öğrencileri sessizlik içinde, bu yolculuğa dair hatırlamak istediklerini not almaya davet edin. (duyduğu mesaj, hissettikleri, yolculuğa dair hatırlamak istediği ne varsa).

UYGULAMA FORMU – 3 “HEDEFLERİM”

Hedefimi Belirleme

Uzun Vadeli Hedeflerim (10 yıl sonra başarmış olmayı istediklerim)

1.

2.

3.

Orta Vadeli Hedeflerim (10 yıl sonraki hedeflerine ulaşabilmek için 3 yıl sonra başarmış olmayı istediklerin)

1.

2.

3.

Kısa Vadeli Hedeflerim (Orta vadeli hedeflerine ulaşabilmek için 1 yıl sonra başarmış olmayı istediklerin)

1.

2.

3.

Bir Sonraki Buluşmaya Kadar Atacağım Adım (Seçeceğin kısa vadeli bir hedefe ulaşmak için belirleyeceğin ve bir sonraki MLK buluşmasına kadar ulaşabileceğin basit bir adım)

Uzun Vadeli Hedefe Ulaşma Planım

Uzun Vadeli Hedefine ulaşmak için yapman gerekenler: En uzun vadeli adımlardan başlayarak son bir yıla yaklaşırken daha ayrıntılı düşünerek yazın.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

ZAMAN YÖNETİMİ

TEMA	>	“Önemli İşlere Öncelik” için Zaman Yönetimi
AMAÇ	>	Öğrencilere zamanı bilinçli bir şekilde yönetme becerisini kazandırmak
MATERYAL	>	“Zamanımı Nasıl Harcıyorum?” Formu, Zaman Yönetimi Videosu
AKTİVİTE	>	“Zaman Hırsızları” Drama Çalışması

UYGULAMA ADIMLARI

1 Zaman Yönetiminin Anlamını Kavriyoruz

Öğrencilerle zaman yönetimi ile ilgili sohbet ederek başlayın. Zaman yönetimi dendiğinde ne anladıklarını bu konunun neden önemli olduğunu sorun. Aktaracağımız zaman yönetimi yaklaşımınızı anlatmak için pusula ile saat benzetmesini kullanabilirsiniz. Saat; randevularınızı ve aktivitelerinizi, zamanınızı nasıl idare ettiğinizi gösterir. Pusula; hayatta gitmek istediğiniz yönü ve değerlerinizi, sizin için en önemli konuları temsil eder. İkisi de önemli olmasına rağmen pusula saatten önce gelmelidir, çünkü nereye gittiğiniz, oraya ne kadar hızlı gittiğinizden daha önemlidir.

Bu adımda ayrıca öğrencilerin zamanlarını neye harcadıkları ile ilgili farkındalık kazanmalarını hedefliyoruz. “Zamanımı Nasıl Harcıyorum?” formunu dağıtarak önce bir günlerini düşünmelerini, gün boyunca onları nelerin meşgul ettiğini sorun. Sonra bir haftaya bütün olarak bakmalarını hangi konuya tahminen kaç saat ayırdıklarını düşünmelerini ve forma kaydetmelerini isteyin. Konular için örnek verebilirsiniz, mesela aile, ödevler, ekstra ders çalışma, staj, arkadaşlar, televizyon, bilgisayar, eğlence, cep telefonu gibi.

Zamanlarını neye harcadıklarını farketmelerinin etkin zaman yönetimi için ilk adım olduğunun altını çizin. Bir hafta boyunca sabahdan akşam yatana kadar hangi aktiviteleri yaptıklarını ve neye vakit harcadıklarını not alabileceklerini, böylece bir haftanın sonunda hangi aktivitelere fazladan zaman harcadıklarını görebileceklerini iletin.

2 Önemli İşlere Öncelik Vermeyi Öğreniyoruz

Öncelikle, hayatta yaptığımız tüm faaliyetlerin acil ve önemli başlıkları altında gruplanabileceklerini anlatın. Önemli başlığının kişisel değerleri, hayattaki öncelikleri temsil eden faaliyetler olduğunu; acil başlığının ise acele ilgi gerektiren faaliyetler olduğunu hatırlatın. “Güvenle Hedefe Doğru” buluşmasında kendileri için belirledikleri hedeflerin önemli işlere örnek olabileceğini iletin. Daha sonra “zaman matrisi”ni flipchart’a veya büyük bir kağıda çizerek anlatın, önemli ve acil kavramlarını birlikte tartışın. Her kare için öğrencilerin örnekler bulması için günlük hayatlarında yaptıkları aktivitelerden örnekleri ayrı ayrı yapışkanlı sarı post-it kağıtlara yazmalarını ve ilgili karelere yerleştirmelerini isteyin. Örneğin ertesi günkü sınava çalışma I. Kare, spor yapma II. Kare, annesinin acilen istediği market alışverişi III. Kare, gereksiz uzayan bir telefon konuşması IV. Kare aktivitedir. Yazdıkları aktiviteleri yerleştirmelerine yardım edin ve sizde aşağıdaki örnek matristen yararlanarak yenilerini ekleyin. Yerleştirme işlemi bitince, hep birlikte kareleri inceleyerek sohbet edin. Öğrencilere daha çok hangi karede zaman geçirdiklerini sorun.

Zaman yönetimi, önemli ve öncelikli konulara odaklanabilmek ve diğerlerine hayır diyebilmektir. Önemli olan zamanı değil kendimizi yönetmektir.

ZAMAN MATRİSİ

	ACİL	ACİL DEĞİL
ÖNEMLİ	I. KARE: Hem ACİL hem de ÖNEMLİ olan aktiviteler - Krizler (not ortalamasını yükseltmeyi son sınava bırakmak) - Çözüm bekleyen sorunlar (staj başvurusunun son günlerine yetişmek) - Belli sürede tamamlanması gereken işler (yarın teslim edilecek bir ödev)	II. KARE: ACİL OLMAYAN ama ÖNEMLİ olan aktiviteler - Hazırlık (1 ay sonraki sınava önceden hazırlanmak) - Önlem alma (gelecek için örneğin bu programa katılarak hazırlanmak, yazın İngilizce çalışmak) - Planlama (haftalık ders planı yapmak) - İlişki geliştirme (hayatımızdaki önemli kişilere zaman ayırmak) - Ruhunu ve bedenini dinlendirme (spor yapmak, yoğun çalışma dönemleri sonrasında kendimizi ödüllendirme)
ÖNEMLİ DEĞİL	III. KARE: ACİL ama ÖNEMLİ OLMAYAN aktiviteler - Bölünmeler, bazı telefon görüşmeleri (hayır diyemediğimiz başkaları için acil olan telefon konuşması) - Bazı buluşmalar, toplantılar (popüler olmak adına belli bir grup öğrenci ile takılmak) - Birçok popüler aktivite (facebook'u sürekli kontrol etmek, sık sık sms atmak)	IV. KARE: Ne ACİL ne de ÖNEMLİ OLMAYAN aktiviteler - İvır zıvır işler - Bazı telefon konuşmaları (aşırı uzun telefon görüşmesi) - Boşa zaman harcatan işler - Esas işi yapmak yerine oyalandığımız faaliyetler (önemli konulara başlamayı erteleyen tüm faaliyetler) - Aşırı TV, aşırı bilgisayar (önünde saatler harcanan bilgisayar oyunları)

Matris çalışmanızı tamamladığınızda II. Karenin zaman olarak artmasının hayat kalitemizi ve başarımızı artıracaklarını vurgulayın. Bu kareye ayrılacak zamanı nereden bulabileceklerini öncelikle öğrencilere sorun. Bununla ilgili bir video (<http://youtu.be/j6oy6Wv2TNQ>) seyredeceklerini iletin, videodaki “büyük taşların” II. Karedeki önemli ve acil olmayan işlere, küçük taşların ise III ve IV. Karedeki zamanımızı çalan ıvır zıvır işlere örnek olduğunu söyleyin. Videoyu seyrettikten sonra öğrencilere neyi farkettilerini sorun. II. Karenin zaman olarak artması, hayatımızda daha fazla yer kaplaması için tek kaynağın, III. ve IV. Karelerdeki faaliyetleri azaltmak olduğunun tekrar altını çizin. I. Kare'nin acil ve önemli etkinliklerini görmezden gelemeyeceklerini bunun doğal olduğunu hatırlatabilirsiniz. Önemli olan II. karedeki faaliyetlere, örneğin planlama, önlem alma ve hazırlık işlerine daha fazla zaman harcayarak I. Karenin küçülmesini sağlayabilmektir.

Bu çalışmada video seyrettirmek yerine isterseniz, buluşma yerine videodakine benzer bir kap, büyük ve küçük taşlar götürerek öğrenciler önünde anlatarak ve taşları yerleştirerek uygulamanın aynısını yaşatabilirsiniz.

3 Zamanımızı Çalanları Canlandırıyoruz (“Zaman Hırsızları” Drama Çalışması)

Bu canlandırmada gönüllü olacak bir öğrenciyi ortaya davet ederek, bu oyunda okuldan eve geldiğini ve yatma saatine kadar kendi zamanını nasıl değerlendireceğine karar vermesini istediğinizi söyleyin. Diğer öğrenciler zaman matrisinde yer alan faaliyetleri canlandıracaklar, dolayısıyla bir önceki adımda zaman matrisindeki karelere yapıştırdığınız post-it'lerden birer tane seçmelerini isteyin.

Seçtikleri faaliyetlerin oynayacakları roller olduğunu hatırlatın. Mesela 1. kareden acil hale gelmiş yarınki sınav, 2. kareden planlama, 3. kareden facebook'u sürekli kontrol etmek, 4. kareden ise aşırı bilgisayar gibi rolleri örnek verebilirsiniz. Her öğrencinin mutlaka bir rolü olduğundan ve zaman matrisindeki her karenin temsil edildiğinden emin olun.

Rol dağıtımından sonra senaryoyu anlatın: Öğrenci okuldan eve gelir, çantasını bırakır ve ne yapacağını düşünmeye başlar. Bu esnada, odaya sırayla diğer roller gelir ve hepsi öğrenciye, zamanını kendisiyle geçirmesi için ısrar etmeye başlar ve kendisini seçmesi için ikna etmeye çalışır. Örneğin, bilgisayar "Haydi bana gel, yeni oyunlarım var", facebook "Gelsene, chatleşelim" der. Ardından, yarınki sınav odaya gelir ve ona çalışması gerektiğini hatırlatır. Tüm roller öğrenciyi kandırmak için konuşmaya, öğrenci üstünde baskı kurmaya devam ederler. Sonunda, hedef sahneye girer ve kendini hatırlatır. Bir önceki buluşmanızda belirlediği kısa ve orta vadeli hedeflerine ulaşmayı ne kadar çok istediğini, ulaşınca yaşayacağı mutluluğu anlatır. Hedef rolünü yönlendirme yapabilmek için koç olarak siz alın. Öğrenciye hangi hedefi temsil etmesini istediğini sorun. Öğrencinin zamanını nasıl geçireceğine karar vermesini isteyin.

4 Zamanımızı Daha İyi Değerlendiriyoruz

Bu buluşmanın başında kendi zamanlarını nasıl harcadıklarına baktıklarını ve daha sonra etkin zaman yönetimi yaklaşımını öğrendiklerini hatırlatın. Bu aşamada farkındalıkları ve yeni öğrendiklerinden hareketle kendi zaman yönetimi alışkanlıklarında ufak da olsa bir iyileştirme yapmalarını istiyoruz. Dolayısıyla "Zamanımı Nasıl Harcıyorum?" formunun ikinci kısmını doldurmalarını isteyin. Daha önce hangi konulara zaman harcadığını belirlemişti, yazdığı bu konular üzerinde düşünmesini ve ilgili her konu için daha az ve daha çok yapmalıym dedikleri faaliyetleri belirlemelerini isteyin. Ayrıca her öğrencinin hemen önümüzdeki hafta hangi faaliyeti daha az hangisini daha çok yapacağını paylaşmasını teşvik edin.

Öğrencilerinizi bu konuda daha fazla yönlendirmek isterseniz, bilgi formu olarak eklediğimiz "Zaman Yönetim Anketi"ni kaynak olarak kullanabilirsiniz. Bu anket Britton ve Tesser tarafından 1991 yılında üniversite öğrencilerinin akademik başarıları üzerinde zaman yönetimi konusunun etkisini ölçmek için tasarlanmış. Burada öğrencilerinize anketi uygulamak yerine anketi oluşturan ve 3 başlıkta (Zaman Planlaması, Zaman Tutumları ve Zaman Harcattırıcılar) yer alan davranışları kontrol listesi olarak kullanabileceklerini söyleyebilirsiniz. Örneğin zaman planlaması başlığında yer alan sorulardan birisini, "sizin için önemli tarihleri (sınav tarihleri, ödev teslim tarihleri vs.) bir takvim üzerinde işaretler misiniz?" gibi, öğrencilerinize yönelterek cevapları dinleyebilirsiniz. Anketteki bu soruları öğrencilerle paylaşarak doğru ve etkin zaman yönetimi için yapılması gerekenleri öğretmek için kullanabilirsiniz.

Son olarak bir önceki buluşmada verdiğiniz kişisel gelişim kitabını okumalarını hatırlatın, buluşma olan "Sürekli Öğrenme ve Gelişme" başlığında, kitabın kendi gelişimlerinde nasıl etki yarattığı ile ilgili sohbet edeceğinizi söyleyin. Her buluşmada olduğu gibi tüm öğrencilerden bir cümle duyarak buluşmayı sonlandırın.

"En önemli olan şeyler asla en önemsiz olanların insafına bırakılmamalıdır."
Johann Goethe

➤ UYGULAMA FORMU – 1 “ZAMANIMI NASIL HARCİYORUM?”

Geçtiğimiz 1 haftayı düşünerek hangi konuya tahminen ne kadar zaman harcadığınızı kaydedin. Konular için olası başlıklar örneğin; aile, ödevler, ekstra ders çalışma, staj, arkadaşlar, televizyon, bilgisayar, eğlence, cep telefonu olabilir.

Konular	1 haftada ne kadar zaman ayırıyorum?

Üstteki uygulamada yazılan konular üzerinde düşünülür. İlgili her konu için daha az ve daha çok yapmalıyım dediğiniz faaliyetler belirlenir. Hemen önümüzdeki hafta hangi faaliyeti daha az hangisini daha çok yapacağını tüm öğrenciler buluşmada paylaşır.

Konular	Hangi Faaliyetleri Daha Az Yapmalıyım?	Hangi Faaliyetleri Daha Çok Yapmalıyım?

> BİLGİ FORMU – 1 “ZAMAN YÖNETİM ANKETİ”

Zaman Planlamasına İlişkin Davranışlar

- Çok uğraş gerektiren çalışmalarınız için zamanınızı en iyi şekilde programlamaya çalışır mısınız?
- Her gün kendiniz için bir takım amaçlar belirler misiniz?
- Bir öğrenim dönemi için bir dizi amaçlar belirler misiniz?
- Güne başlamadan önce gününüzü planlar mısınız?
- Hafta başlarında her hafta için bir dizi amaçlar saptar mısınız?
- Çalışmalarınızı bitirmek için kendinize tarih saptar mısınız?
- Sizin için önemli tarihleri (sınav tarihleri, ödev teslim tarihleri vs.) bir takvim üzerinde işaretler misiniz?
- Okul günlerinizde yapmak zorunda olduğunuz aktivitelerin programını yapar mısınız?
- Her hafta sizinle ilgili şeyleri önceden bir plan yapmadan ve önceden takip etmeden yapar mısınız?
- Üzerinde çalışabileceğiniz şeyleri boş zaman bulduğunuzda yapabilmek için yanınızda taşıır mısınız?
- Önceliklerinizi belirler ve onlara uyar mısınız?
- Bir sonraki hafta için ne başarmak istediğiniz net olarak belirgin mi?
- Makaleleri şimdi gerekli olmasalar bile gelecekte olabilir diye dosyalar/fotokopisini çeker misiniz?
- Yakın tarihte sınavınız olmasa bile, ders notlarınızı düzenli olarak tekrar eder misiniz?
- Her gün planlama için zaman harcar mısınız?
- Her gün yapmak zorunda olduğunuz şeylerin listesini yapar mısınız?

Zaman Tutumlarına İlişkin Davranışlar

- Yapacak bir şeyiniz yoksa kendinizi uzun süre bekliyor durumda bulur musunuz?
- Zamanınızı yapıcı olarak kullanır mısınız?
- Genellikle amaçlarınızın hepsini size verilen hafta içerisinde çoğunlukla başarabileceğinizi düşünür müsünüz?
- Küçük kararları çabucak verebiliyor musunuz?
- Genel olarak kendi zamanınızı kendiniz planladığınızı hisseder misiniz?
- İnsanlara hayır diyememekten, kendinizi sık sık okul işlerinizi engelleyen işlerle meşgul durumda bulur musunuz?
- Zamanınızı planlama işinde kendinizi geliştirmeye ihtiyaç duyuyor musunuz?

Zaman Harcattırıcılara İlişkin Davranışlar

- Fayda sağlamayan alışkanlıklara veya aktivitelere devam eder misiniz?
- Normal bir okul gününde, okul işlerinden ziyade kendi özel işlerinize daha çok zaman harcar mısınız?
- Önemli okul ödevinin son teslim gününden bir gece önce hala onun üzerinde çalışır mısınız?

SÜREKLİ ÖĞRENME VE GELİŞME

TEMA	> Sürekli Öğrenme ve Gelişme
AMAÇ	> Öğrencilere kendilerini sürekli geliştirmelerinin hayatlarına nasıl katkı sağlayacağını aktarmak, bu yönde onları bilinçlendirmek ve sürekli gelişmek ve öğrenmek için yaklaşımlar sunmak.
MATERYAL	> “Sürekli Öğrenen ve Gelişen Kişilerin Özellikleri” ve “Öğrenme Güncesi” Formu
AKTİVİTE	> Sohbet

UYGULAMA ADIMLARI

1 Sürekli Öğreniyoruz ve Gelişiyoruz

Öğrencilerle sürekli öğrenme ve gelişmenin hayatlarında başarı için önemi üzerine bir sohbet başlatın.

Hayatınızın her döneminde daha önce karşılaşmadığımız yeni ve farklı durumlarla karşılaşarak, bu durumlarla başetmemiz ve yönetmemiz gerekebildiğinden bahsedin. Örneğin, aileye yeni bir üyenin katılması, okul değişikliği, yeni bir öğrenim dönemi, taşınma gibi. Sürekli öğrenme ve gelişmenin bizleri, hayatımızda karşılaştığımız bu yeni ve farklı durumlarla başetmeye hazırladığını ifade edin. Kişinin kendi öğrenme ve gelişiminin sorumluluğunu almasının, kendi geleceği ile ilgili sorumluluk alması olduğunu aktarın.

2 Nasıl Öğreniriz ve Gelişiriz

Öğrencilere gelişimin aşağıdaki yollarla gerçekleşebildiğini aktarın:

- Eğitim - eğitim, okul, kitap okuma vb.
- Etkileşim - Rol model aldığınız bir öğretmeniniz, arkadaşınız, ağabeyiniz/ablanız gibi bir başkasıyla etkileşim yoluyla
- Deneyim - Yeni ve farklı deneyimler elde ederek

Öğrencilere son 1-1.5 yıl içerisinde gelişimlerine neyin en fazla katkısı olduğunu ve neyi öğrendikleri / nasıl bir gelişim sağladıklarını sorun (örn; okudukları bir kitap, bir tanıdıklarından aldıkları geribildirim, yaşadıkları bir deneyim vb). Herkese bu sorular üzerinde düşünmesi için biraz zaman verin ve sonrasında grup içerisinde bu gelişim fırsatları ile ilgili sohbet edin.

Şimdi tüm bu gelişim yolları ile ilgili daha detaylı konuşacağınızı iletin.

3 Eğitim

Eğitimin en klasik ve yaygın olarak bilinen öğrenme ve gelişim yaklaşımı olduğunu ve bizlerin gelişiminde çok önemli bir yeri olduğunu altını çiziz. Bununla birlikte Türkiye’de formal eğitimin yanı sıra kitap, dergi, gazete vs okuma alışkanlıkların çok zayıf olduğunu hatırlatın. Burada farklı ülkelerdeki rakamlarla kıyaslamalar yapabilirsiniz (örn; BM raporuna göre Türkiye kitap okuma oranına göre 86. sırada; Japonya’da 25, İsveç’te 10, Fransa’da 7 kitap okurken, Türkiye’de bir kişi on yılda 1 kitap okuyor gibi)

Öğrencilerle kendi kitap / dergi vs okuma alışkanlıkları ve okumayı sevdikleri kitaplar / dergiler üzerine sohbet edin. Bir önceki buluşmada kendilerine vermiş olduğunuz kişisel gelişim kitabı varsa, kitaptan öğrendikleri bir kritik şeyi sorarak sohbeti devam ettirin.

Bu alışkanlığı güçlendirmek için neye ihtiyaçları olduğunu sorun?

4 Etkileşim Yoluyla Öğrenme

Öğrencilere, öğrenme ve gelişmenin ayrıca başkaları ile etkileşim yoluyla gerçekleştiğini tekrarlayın. Hayatlarında rol model aldıkları kişiler, sözüne, düşüncesine, görüşüne güvendikleri ve bu nedenle danıştıkları kişiler yoluyla öğrenmek buna örnek olarak gösterilebilir. Öğrencilere şu soruları yönelterek sohbeti devam ettirin:

- Başınız sıkıştığında, zor bir durumla karşılaştığınızda kime danışır, kimden destek alırsınız?
- Davranışlarıyla, düşünceleriyle, söylemleriyle kendinize örnek aldığınız tanıdıklarınız var mı? Kimler?
- Hayatınızda size ayna tutan, sizin kendinizi tanımanıza yardımcı olan, dürüst ve doğru geribildirim veren kişiler var mı?
- Bu kişiler sizin gelişiminize nasıl katkıda bulunuyorlar?

Bu sohbete siz de kendiniz adına sorulara cevap vererek katkıda bulunun ve öğrencilere örnek olun.

Sizin öğrencilerle yaptığınız bu buluşmaların da, öğrencilere sizinle etkileşim sonucunda öğrenme ve gelişme sağlayan bir aktivite olarak değerlendirilebileceğini söyleyebilirsiniz.

5 Deneyimlerimizden Öğreniyoruz

Gelişimi ve öğrenmeyi en fazla destekleyen yaklaşımın ise deneyimlerden öğrenme olduğunu vurgulayın. Deneyimlerden öğrenerek gelecekte karşılaşılabilecekleri farklı durumlar ve zorluklara karşı hazırlanabileceklerini ifade edin.

Tüm deneyimlerin maalesef eşit miktarda öğrenim sağlayıcı olmayabileceğini, bazılarının diğerlerine kıyasla kişiye daha fazla gelişim fırsatı sunduğunu belirtin. Örneğin kişi için zorlayıcı (örn; yeni, farklı ve riskli) durumlarla başatmenin daha geliştirici olacağını iletin. Deneyimleri aşağıdaki kriterlerin çoğunu içeriyorsa, büyük olasılıkla öğrenimlerine, gelişimlerine katkıda bulunacak bir deneyim olacağını söyleyin:

- Başarılı olmanız kesin görünmüyorsa
- Elde edeceğiniz sonuçların sorumluluğu tamamen size ait ise
- Yeni ve çok sayıda farklı insanla birlikte çalışmayı gerektiriyorsa
- Riskler bulunuyorsa
- Otoriteniz olmaksızın başkalarını etkilemenizi gerektiriyorsa
- Daha önceki deneyimlerinizden ve yaptıklarınızdan farklı ise
- Karmaşık ve belirsiz konularla başatmenizi gerektiriyorsa
- Belirli engellerle başatmeniz, aşmanızı gerektiriyorsa
- Sizi kontrol alanınızın, alışkanlıklarınızın dışına itiyorsa

Deneyimden öğrenmek, kişinin sistematik ve sürekli olarak kendi deneyimlerinden öğrenebilmesi ve bu öğrenimlerini yeni ve ilk kez karşılaşılan durumlar karşısında uygulayabilmesidir.

Hayatımızda karşılaştığımız talihsiz olayların da bizi içimize dönmemize sevk etmesi ve esnekliğimizi test etmesi açısından oldukça öğretici deneyimler olduğunu vurgulayın (örn; zor bir hastalık geçirmek, boşanmak, bir yakını kaybetmek, okulda çok zorlayıcı bir öğretmeninizin olması gibi).

Deneyimlerden daha fazla öğrenmek için, deneyimler sonrasında yaşananlar üzerinde odaklı bir şekilde düşünmenin önemini vurgulayın. İnsanların deneyimleri üzerinden odaklı bir şekilde düşünerek ve bu deneyimlerden çıkarımlar yaparak gelişebileceğini ve gelecekteki durumlarla başatme konusunda daha

güçlenebileceklerini söyleyin. (Buna örnek olarak sürekli başarılı olan spor takımlarını başarısızlardan ayırdeden kritik bir farktan bahsedebilirsiniz: Amerikan spor takımları ile yapılan bir araştırmaya göre, başarılı spor takımları hem başarılı hem de başarısız maçlar sonrasında tüm maçı takım olarak detaylı inceleyip değerlendirenken, başarısız takımlar aynı çabayı sadece başarısız geçen maçlar sonrasında yapıyorlar.)

Şimdi öğrencilere, yakın geçmişteki bir deneyimleri için odaklı düşünme yaklaşımını kullanmaları için zaman vereceğinizi iletin. Bu yaklaşımın, onların kendi deneyimlerinden daha fazla öğrenim çıkarmalarına yardımcı olacağını söyleyin. Öğrencilere “Öğrenme Güncesi” dokümanını dağıtın ve formdaki sorular üzerine bireysel olarak düşünmeleri ve not almaları için zaman verin. Daha sonra 2’li-3’lü gruplar halinde bu sorulara verdikleri cevapları birbirleriyle paylaşmalarını isteyin.

Öğrencilere, bu yaptıkları çalışmanın kendi deneyimlerinden öğrenmeleri için bir yaklaşım olduğunu ifade edin. Bu yaklaşımı tekrar özetleyin:

- Deneyimleyin – sizi zorlayan deneyimleri belirleyin ve bu deneyimleri edinmeye çalışın
- Gözlem yapın – durumu yaşadıkça neler yaşadığınıza dikkat edin ve farkında olarak deneyimi yaşayın
- Deneyiminiz üzerinde düşünün ve çıkarımlarda bulunun – deneyimden anlam çıkarmak için zaman ayırın
- Uygulayın - bu öğrenimlerinizi farklı durumlarda uygulamaya geçirin

Öğrencilerle aynı formdan ikişer adet daha paylaşın ve bir sonraki buluşmanıza kadar, bu dönemde yaşadıkları en az iki deneyimle ilgili düşüncelerini ve bu formdaki soruları cevaplayarak öğrenimlerini desteklemelerini isteyin.

6 Sürekli Öğrenen ve Gelişen Kişilerin Özellikleri

Öğrencilere sürekli öğrenen ve gelişen kişilerin ortak özelliklerini tanımaya yönelik bir aktivite uygulayacağınızı söyleyin. Bu aktivite için, aşağıdaki sürekli öğrenen ve gelişen kişilerin özelliklerinin her birinin yer aldığı “Sürekli Öğrenen ve Gelişen Kişilerin Özellikleri” formunu kullanın. Formda yer alan her bir özelliği ayrı ayrı kağıtlar halinde kesip hazırlayın.

- Yeni bilgiler, beceriler ve yaklaşımlar öğrenmeye ve uygulamaya meraklı olmak
- Yeni ve farklı deneyimlerin peşinden koşmak, risk almaya ve başarısız olmaya açık olmak
- Deneyimleri üzerinde düşünmek ve deneyimlerinden öğrenmek
- Başkalarından kendisini nasıl algıladıkları ve gelişim alanları hakkında geribildirim almak

Buluşmaya katılan öğrenci sayısı, özelliklerin sayısından fazla olabilir. Bu durumda, özellik sayısı kadar aktiviteye katılacak gönüllü öğrenci belirleyin. Öğrencilerden her birine bu kağıtlardan birini verin. (Tüm öğrencilerin aktiviteye katılmasını tercih ederseniz, öğrencileri 2’li-3’lü gruplar halinde her bir özelliği incelemelerini de sağlayabilirsiniz.)

Her bir öğrencinin kendileri ile paylaşılan özelliklerle ilgili aşağıdaki iki soruyu cevaplamasını ve grupla paylaşmasını isteyin.

- Bu özellik sürekli gelişmeyi ve öğrenmeyi nasıl destekler?
- Bu özelliğe sahip bir öğrencinin ne yaptığını, nasıl davrandığını görüyor olurduk?

Soruyu önce ilgili öğrencinin cevaplamasını sağlayın. Sonrasında diğer öğrencilerden ekleme yapmak isteyen var mı diye sorun ve onların da katılımını sağlayın. Tüm görüşler alındıktan sonra, ilgili öğrenciye

“Bu özelliğe sahip bir öğrencinin duruşu nasıl olurdu?” sorusunu sorun ve öğrencinin ayağa kalkarak bu özelliğe sahip olan kişinin duruşuna geçmesini isteyin.

Her bir özellik ile ilgili aynı çalışmayı yaparak tüm özelliklerin öğrenciler tarafından benimsenmesini sağlayın.

Bu uygulama sonrasında arzu ederseniz Steve Jobs’un 2005 yılında Stanford Üniversitesi’nin mezuniyet töreninde yaptığı konuşmanın videosunu öğrencilere seyrettirebilir ve Steve Jobs’un nasıl kendini sürekli geliştirip / zorladığını ve başkalarının yapılamaz dediği şeyleri yapmak için nasıl mücadeleye devam ettiğini paylaşabilirsiniz. (<http://youtu.be/7cwoy5n6FEU>).

7 Sonraki Buluşmaya Hazırlanıyoruz

Öğrencilere bir sonraki buluşmanızın temasının “Sorumlu Vatandaşlık” olduğunu söyleyin. Bir sonraki görüşmenize kadar öğrencilerin “öğrenme güncesi” formlarını 2 farklı deneyimleri için doldurmalarını isteyin. Ayrıca da sorumlu vatandaşlığın onlar için ne demek olduğu konusunda düşüncelerini ve bu konudaki sorularını belirleyerek bir sonraki buluşmaya gelmelerini isteyin.

Buluşmanızın sonuna yaklaştığınızda, öğrencilere bugün yaşadıkları tecrübe ya da onların en ilgilerini çeken konu ile ilgili bir hissi / düşüncüyü dile getirerek bu çemberi kapatacağınızı söyleyin. Herkes konuştuktan sonra ve siz de söz aldıktan sonra toplantıyı sonlandırın.

UYGULAMA FORMU – 1

“SÜREKLİ ÖĞRENEN VE GELİŞEN KİŞİLERİN ÖZELLİKLERİ”

Aşağıda, sürekli öğrenen ve gelişen kişilerin özelliklerinin yazılı olduğu kağıtları ayrı ayrı kesip hazırlayınız.

Yeni bilgiler, beceriler ve yaklaşımlar öğrenmeye ve uygulamaya meraklı olmak	Başkalarından kendisini nasıl algıladıkları ve gelişim alanları hakkında geribildirim almak
Deneyimlerden anlam çıkararak maksimum öğrenim elde etmek	Yeni ve farklı deneyimlerin peşinden koşmak, risk almaya ve başarısız olmaya açık olmak

UYGULAMA FORMU – 2
“ÖĞRENME GÜNCEİ”

1. Geçtiğimiz 2-3 yıl içerisinde öğreniminize ve gelişiminize en fazla katkısı olduğunu düşündüğünüz deneyiminiz neydi?

2. Neler yaptınız, söylediniz? Yaptıklarınızın arkasındaki düşünceniz neydi?

3. Deneyiminizin olumlu giden yönleri nelerdi? Deneyiminiz ile ilgili olumsuz olarak değerlendireceğiniz yönler neler?

4. Bu deneyim sonrasında en kritik öğreniminiz ne oldu? Kendinizle ve başkaları ile ilgili ne gibi yeni şeylerin farkına vardınız?

5. Öğrendiklerinizi gelecekte karşılaştığınız durumlarda nasıl kullanabilirsiniz? Gelecekte neyi farklı yapmayı düşünüyorsunuz? Nasıl?

SORUMLU VATANDAŞLIK

TEMA	> Sorumlu Vatandaşlık
AMAÇ	> Öğrencileri sorumlu ve toplumsal sorunlara karşı duyarlı bireyler olmaları yönünde bilinçlendirmek.
MATERYAL	> “İklim Değişikliğine Karşı Birey Olarak Önlem Alabilirim” Formu
AKTİVİTE	> “Sorumlu Vatandaş Sorumsuz Vatandaş Canlandırma”, Sohbet

Bu buluşmada aşağıdaki konseptleri paylaşmak üzere tanıdığınız STK çalışanlarını konuk konuşmacı olarak davet edebilir, şirketinizin yürüttüğü bir kurumsal sosyal sorumluluk projesine öğrencileri götürebilir, fabrika ziyareti yaparak sosyal sorumluluk uygulamalarını yerinde gözlemlemelerini sağlayabilirsiniz. Aşağıdaki akış bunlar dışında sizlerin yönetmesi için bizim önerimizdir. Yaratıcılığınızı ve şirket kaynaklarını kullanarak içeriğini zenginleştirebilirsiniz.

1 Sorumlu Vatandaşım

Sorumlu vatandaşlığın ne olduğunu ve farklı biçimlerini aşağıdaki örneklerden faydalanan ve kendinizden örnekler vererek anlatınız. Sorumlu vatandaşlığın bireysel olarak gerçekleştirilen faaliyetler olabileceğini, aşağıdaki faaliyetleri örnek vererek paylaşınız:

- Oy vermek
- Bağış yapmak, filtre vermek
- Sokak hayvanlarına evdeki yemek artıklarını vermek
- Eski kitaplarını bağışlamak
- Eski kıyafetlerinizi ihtiyacı olan diğer kişilerle paylaşmak
- Yere çöp atmamak, ataları uyarmak
- Kimsesiz çocuklara abilik/ablalık yapmak

Ayrıca, kolektif olarak yürütülen faaliyetler de olabileceğini vurgulayabilirsiniz

- Yerel yönetimlerde çalışmak
- Öğrenci klüplerinde görev almak
- Kampanya ve lobi aktiviteleri yürütmek
- Bir derneğe üye olmak ve derneğin faaliyetlerine destek olmak
- Bir mitinge ya da protesto gösterisine katılmak
- MLK gibi sosyal sorumluluk projelerinde görev almak

Kollektif faaliyetlere örnek olarak “mavi kapak” projesini veya bunun gibi geniş çapta bilinirliği olan başka projeleri paylaşabilirsiniz. Örneğin mavi kapak toplama projesi ile ilgili yarattığı fayda ve kapsamı paylaşabilirsiniz: “2009’da Ege Üniversitesi Dış Hekimliği Bölümünün bir öğrencisinin girişimini desteklemesiyle, başladı. ‘Tane tane kapakları toplayalım adım adım engelleri aşalım’ sloganı ile İzmir’den tüm Türkiye’ye ve hatta yurtdışına yayıldı. 50 farklı ülkeden projeye destek için kapak geldi. Bu proje sayesinde çöpe gidecek 280 ton mavi kapak toplandı ve geri dönüşüme girdi. Bu sayede 2039 engelli vatandaş tekerlekli sandalyeye kavuştu.”

Sorumlu vatandaş, yaşadığı çevreye ve dünyaya, ait olduğu topluma karşı duyarlı olan, sahip olduğu kaynakları bilinçli kullanan, sorumluluk duygusu ağır basan, sorunların çözümüne ortak olan, katılımcı ve liderlik özelliği taşıyan kişidir.

Paylaşabileceğiniz diğer bazı proje örnekleri:

- Greenpeace tarafından başlatılan “Seninki kaç santim” sloganı ile yavru balıkların avlanmasına karşı tüm toplumu bilgilendiren ve örgütleyen proje,
- MEB ve Unicef ortaklığında başlatılan “Haydi Kızlar Okula” projesi ile yurt çapında okula kazandırılan yaklaşık 220.000 kız öğrenci,
- Doğan Grubunun başlattığı ve birçok şirket, dernek ve vakıf tarafından desteklenen, ayrıca 300.000 bireysel bağışçısı olan “Baba beni okula gönder” kampanyası sayesinde yapılan 38 yurt, 11 ilkokul; okuyabilmesi için burs sağlanan 10.500 öğrenci.

İlgi alanınızdaki ve bilginiz dahilindeki diğer projeleri de paylaşabilir, varsa şirketinizin bu kapsamdaki projelerini de aktabilirsiniz.

Mahalle muhtarlarının düzenlediği projelerden belediyelere, sivil toplum kuruluşlarından Milli Eğitim Bakanlığına, kurumsal sosyal sorumluluktan uluslararası vakıflara, sosyal sorumluluğun çok yaygın ve ulaşılabilir olduğunun altını çizebilirsiniz.

İnternetin gelişimiyle bir proje yaratmanın ve duyurarak destek almanın veya varolan projelere destek vermenin artık çok daha kolay olduğunu vurgulayabilirsiniz.

Örnek olarak kendi projelerini de yaratıp duyurabilecekleri ya da mevcut projelere destek olabilecekleri www.sosyalsorumluluk.org sitesini veya değişim yaratmak istediğin bir konuda kampanya başlatıp facebook üzerinden arkadaşlarıyla paylaştığın ve topladığın imzalarla çevrende etki yaratabildiğin bir araç sağlayan www.change.org sitesini veya bildiğiniz diğer siteleri paylaşabilirsiniz. İmkânınız varsa buluşma sırasında bu sitelere girip öğrencilerle birlikte mevcuttaki kampanya ve projelere bakabilir, görüşlerini alabilirsiniz.

2 Sorumlu Vatandaş ve Sorumsuz Vatandaş Canlandırması

Sorumlu vatandaşlık ile ilgili farkındalık kazanmak ve biraz da eğlenmek için bir canlandırma yapacağınızdan bahsedin. Onlardan sorumlu vatandaşlık ve sorumsuz vatandaşlık rollerine girmelerini isteyeceğinizi söyleyin.

- Öncelikle sohbet edin: Sorumsuz vatandaş olarak öğrencileri ne yaparken/nasıl davranırken görebiliriz? Farklı ortamları düşünerek cevap vermelerini teşvik edin.
- Daha sonra içinde bulunduğunuz odanın tüm dünyayı temsil ettiğini söyleyerek 2 dakika boyunca sorumsuz vatandaş olarak neler yapıyor olabilirlerse, içlerinden geldiği gibi öyle davranmalarını isteyin (örneğin yerlere çöp atabilir, aşırı yüksek sesle çevredekileri rahatsız ederek konuşabilir, birisine çarpıp özür dilemeyebilir, sıra beklemeyebilir, kamu eşyalarına zarar verebilir, yardıma ihtiyacı olan biri ile dalga geçebilir...gibi).
- 2 dakika sonra davranışlar birbirini tekrar etmeye başlayınca canlandırmayı durdurun ve bunun nasıl bir deneyim olduğu üzerine sohbet edin. Neler hissettiklerini, ne farkettiklerini, böyle bir dünyada yaşamının nasıl olduğunu, içlerinden ne geldiğini sorabilirsiniz.
- Daha sonra sorumlu vatandaşlık ile ilgili sohbeti başlatın. Aynı şekilde, sorumlu vatandaş olarak öğrencileri ne yaparken/nasıl davranırken görebiliriz? Farklı ortamları düşünerek cevap vermelerini teşvik edin. Arzu ederseniz takip eden sayfalardaki “İklim değişikliğine karşı bireysel olarak ne yapabilirim” bilgi formundaki maddeleri de dile getirebilirsiniz.

- Bu sefer içinde bulunduğunuz odanın tüm dünyayı temsil ettiğini söyleyerek 2 dakika boyunca tüm öğrencilerden sorumlu vatandaş olarak neler yapıyor olabilirlerse, içlerinden geldiği gibi öyle davranmalarını isteyin (örneğin yerdeki çöpü kaldırır atar, kendisi çöp atmaz, atanları uyarır, yaşlılara yer verir, küçüklere yardım eder, gereksiz ışıkları söndürür...gibi).
- 2 dakika sonra davranışlar birbirini tekrar etmeye başlayınca canlandırmayı durdurun ve bunun nasıl bir deneyim olduğu üzerine sohbet edin. Bu sefer neler hissettiklerini, ne farkettiklerini, böyle bir dünyada yaşamının nasıl olduğunu, içlerinden ne geldiğini sorabilirsiniz.

Böylelikle iki rol ile ilgili canlandırmayı da tamamladınız. Öğrencilere nasıl bir dünyada yaşamayı hayal ettiklerini ve bunun için neler yapmaya hazır olduklarını sorun. Herkesten sorumlu vatandaşlık adına yapmaya başlayacağı en az bir taahhüt alın.

Onlarla http://youtu.be/AT_-m6pl1aY adresindeki "birisine yardım et, birisi sana yardım etsin" videosunu paylaşabilirsiniz.

3 Sorunların Çözümünde Ortak Hareket

Sorumlu vatandaşlık ile ilgili öğrencilerin vereceği bireysel taahhütlerle yetinebileceğiniz gibi öğrencileri bir sosyal sorumluluk projesini gerçekleştirme yolunda da destekleyebilirsiniz. Örneğin okul kütüphanesi destek projesi, okulda faaliyet göstermeyen bir kolun hayata geçirilmesi projesi, okulda çöp toplama günleri düzenlemek, okuldaki öğrencilerin eski eşyalarının toplanması projesi, okul laboratuvarının yenilenme projesi, okul öğrencilerinde çevre duyarlılığı yaratma projesi gibi...Bunun için öğrencilere planlama desteği vermeniz ve ilave zaman ayırmanız gerekebilir. Eğer hem siz, hem de öğrenciler böyle bir projeye girişmeye istekli ortak bir konu belirleyerek ilerleyebilirsiniz. Siz ve öğrenciler bireysel sorumlu vatandaş adımlarıyla ayrılmayı tercih ederseniz de herkesin taahhüdünü duyup buluşmayı tamamlayabilirsiniz.

BİLGİ FORMU – 1

“İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE KARŞI BİREY OLARAK ÖNLEM ALABİLİRİM”

Önerilerim:

- Evde en çok kullanılan 5 ampülü en az enerji tüketen cinslerle değiştirmek. (2.5 milyon evde yapılan bu uygulama ile 1 yılda 800.000 aracın atmosfere verdiği sera gazına eşdeğer tasarruf yapmış oluyoruz. Aynı zamanda elektrik faturamız da düşük gelecektir.)
- Evlerde seyretnmediğimiz televizyonu, dinlemediğimiz radyoyu kapatmak.
- Okulumuza ve evimize alacağımız yeni ekipmanların mutlaka enerji tasarrufu fazla olanlarını tercih etmek.
- Kağıt israfından kaçınmak. (Kağıtların her 2 yüzünü de kullanalım, kullanılmış kağıtları okulumuzdaki veya civardaki kağıt geri dönüşüm kutularına atalım.)
- Çöpleri geri dönüşüm için ayırmak. (Plastik, cam şişe, kağıt, elektronik atık gibi geri dönüşümü sağlanabilen çöplerimizi ilgili geri dönüşüm kutularına atalım. Çevremizde geri dönüşüm kutuları yoksa, okulumuzda geridönüşüm kutuları yoksa bulunması için girişimde bulunalım.)
- Dış temizliğinde ve traş olurken muslukları mutlaka kapatmak. (Su kullanımındaki savurganlık, hem enerji tüketimini, hem de su tüketimini artırmaktadır.)
- Evimiz ve okulumuzda, musluklarda ya da sifonlarda sızıntı veya damlama olduğunu fark edince, onarılmalarını sağlamak.
- Ailemizin aracı varsa, aracı hortumla değil de kova su ile yıkamak.
- Evimizde ve okulumuzda, kullanmadığımız zamanlarda, TV, radyo, bilgisayar gibi elektronik cihazların fişlerini çekmek.
- Yaz aylarında evimizin güneş alan penceresine beyaz perde takmak ve gün boyu kapalı tutmak.
- Ağaç dikmek. (Her ağaç atmosferden önemli ölçüde sera gazı (CO₂) emer.)
- Yakın mesafelere yürümek. (Uzun mesafeler için toplu taşıma araçlarını tercih edelim.)
- Tüketimi azaltalım. "Para sizin olabilir ama dünya hepimizin."
- Bunları en az beş kişiye anlatmak :)

KAPANIŞ BULUŞMASI

TEMA	>	Çalışmaların hasatını toplama ve sonraki adımlar
AMAÇ	>	Birlikte tamamlanan bir yıl kutlamak, öğrencilere nasıl değer kattığını anlamak ve sonraki adımları konuşarak süreci bilinçli bir şekilde sonlandırmak
MATERYAL	>	"Öğrenci Özdeğerlendirme Anketi", "Öğrenci İçin Program Değerlendirme Formu", "Koç İçin Program Değerlendirme Formu"
AKTİVİTE	>	"Arkadaşımızı Tarif Ediyoruz" Çalışması

UYGULAMA ADIMLARI

1 Bir Yılı Birlikte Kutlayarak Tamamlıyoruz

Öğrencilere süreci hep birlikte başarıyla tamamladığınızı bugün hasat toplama ve kutlama zamanı olduğunu söyleyin. Aşağıdaki soruları sırayla sorarak sohbet edin, tüm öğrencilerin katılımını sağlayın. Her soruya siz de cevap vererek sohbete katılın.

- Birlikte çalışmaya başladığımız ilk zamanları düşünün, bugün nasıl farklısınız?
- Özellikle hangi alanlarda geliştiğinizi düşünüyorsunuz?
- Çalışma yaptığımız konulardan hangisini gelişiminiz için en faydalı olduğunu düşünüyorsunuz?
- Çalışmanın etrafınızdakilere, sınıfınıza, okulunuza nasıl bir etki yarattığını düşünüyorsunuz? Sizin etkiniz nasıl değişti?
- Grubun birlikteliği ve bu çalışma ile ilgili mutlaka kutlanması gereken ne?
- Bireysel olarak bundan sonra kendinizi geliştirmeyi istediğiniz yeni alanlar, beceriler, konular neler?
- Yaz tatilinde bu yeni alan, beceri, konu ile ilgili ne yapacaksınız?

Özellikle son soru için tüm öğrencilerin paylaşımından ve yaz tatilinde yapacakları küçük de olsa bir aksiyon duyduğunuzdan emin olun.

2 Arkadaşımızı Tarif Ediyoruz

Bu çalışmayı kapatırken tüm sene birlikte oldukları anları, duyduklarını ve yaşadıklarını düşünerek her bir öğrencinin diğer öğrencilerle ilgili üçer olumlu özelliği o kişiye vermek üzere ayrı ayrı küçük kağıtlara yazmalarını isteyin. Yazım tamamlandıktan sonra sırayla her öğrenciyi ortaya çağırıp diğer öğrencilerin onlar için yazdıklarını dinlemeye davet edin. Ortaya çıkan öğrenci için yazılan olumlu özelliklerin sırayla söylenmesini sağlayın. Koç olarak mutlaka siz de öğrencinin olumlu özelliklerine katkıda bulunarak, takdir edin. Daha sonra öğrencilerin yazılı kağıtları o kişiye teslim etmesini isteyin. Herkes tamamlandığında bu çalışmayı bitirebilirsiniz.

3 Anket Uygulamasını Gerçekleştiriyoruz

Öğrencilerin programı tamamlarken kendilerini nasıl gördüklerini gözlemlemek amacı ile onlara öğrenci özdeğerlendirme anketini (Açılış Buluşması: Uygulama Formu-1 "Öğrenci Özdeğerlendirme Anketi") yeniden yaptırın. Bu anketin, programın etkisini ölçmek için kullanılacağını, bir sınav ve doğru ile yanlışın olmadığını belirtin. Soruları ilk akıllarına gelen cevap ile hızlıca ve rahatlıkla cevaplamalarını isteyin.

Anketler tamamlandığında toplayın ve şirket sorumlunuz vasıtasıyla ÖSGD'ye (Özel Sektör Gönüllüler Derneği) ulaştırın.

4 Program ile İlgili Değerlendirmeleri Tamamlıyoruz

Kapanış buluşmasındaki uygulamaları öğrencileriniz ile tamamladıktan sonra, programın etkinliğinin değerlendirilmesi için onların görüşlerine ihtiyacınız olduğunu ve görüşlerinin programın iyileştirilmesinde ve büyümesinde kullanılacağını belirtin. Formu doldururken tarafsız ve dürüst cevap vermelerinin önemini, isimlerini yazmalarına gerek olmadığını hatırlatın. Kendinizin de ayrıca bir değerlendirme formu dolduracağınızı ileterek “Öğrenci İçin Program Değerlendirme Formu”nu dağıtın. Diğer taraftan siz de örnek olmak için “Koç İçin Program Değerlendirme Formu”nu onlarla birlikte doldurun.

Değerlendirme formları tamamlandığında toplayın ve şirket sorumlunuz vasıtasıyla ÖSGD’ye (Özel Sektör Gönüllüler Derneği) ulaştırın.

UYGULAMA FORMU – 1

“ÖĞRENCİ ÖZDEĞERLENDİRME ANKETİ”

Değerli Öğrencilerimiz,

Sizi farklı kişilik özelliklerinizle ilgili olarak tanımak ve daha sonra programın etkisini ölçmek amacıyla düzenlenmiş olan bu anket 30 sorudan oluşmaktadır. Bu bir sınav değildir ve anketteki soruların doğru ya da yanlış bir cevabı yoktur. Dolayısıyla size en yakın cevabı işaretlemekte rahat olabilirsiniz. Soruları dikkatli bir şekilde okuduktan sonra ilk aklınıza gelen cevabı işaretleyip hızlıca diğer soruya geçebilirsiniz.

Ankete başlamadan önce lütfen soruların üst kısmında yer alan, **size ait bilgilerin** yer aldığı satırları doldurunuz. Ankette yer alan sorular, sizin genel tutum ve davranış biçiminizi öğrenmeyi hedeflemektedir. Soruları yanıtlarken “1” ile “5” arasında sizi en iyi ifade eden seçeneği işaretleyiniz. İlgili ifadeye bütünüyle katılıyorsanız “5 – Kesinlikle Katılıyorum” seçeneğini, hiç katılmıyorsanız “1 – Kesinlikle Katılmıyorum” seçeneğini, belirli ölçüde katılıyorsanız ise ne derece katıldığınızı belirten “2”, “3” veya “4” seçeneklerinden birini işaretleyiniz. Soruları içinden geldiği gibi cevaplamaya özen gösteriniz ve cevapsız soru bırakmayınız. İşbirliğiniz için teşekkür ederiz.

Anket için ayrılan süre: 15 dakika

ÖĞRENCİNİN ADI-SOYADI :

CİNSİYETİ: (K) (E)

UYGULAMA TARİHİ:

OKULU VE İLİ :

UYGULAYAN KİŞİ:

		Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
SORULAR						
1	Zor koşullarla baş etmek için cesaretim var.	1	2	3	4	5
2	Kendimi sürekli geliştirmeye odaklanıyorum.	1	2	3	4	5
3	Geleceğe yönelik hedeflerimi biliyorum.	1	2	3	4	5
4	Tanımadığım ortamlarda rahat davranabiliyor ve kendimi rahatlıkla ifade edebiliyorum.	1	2	3	4	5
5	Başkaları onaylamasa da doğru olduğunu düşündüğümü kararlılıkla uygulayım.	1	2	3	4	5
6	Hayatımda önem verdiğim şeylere zaman ayırmakta zorlanmıyorum.	1	2	3	4	5
7	Daha önce deneyimlemediğim bir işe girmeye cesaret ederim.	1	2	3	4	5
8	İsteklerimi rahatça dile getiririm.	1	2	3	4	5
9	Okul sonrasında başarılı olabileceğime inanıyorum.	1	2	3	4	5
10	Arkadaşlarımla olumlu ilişkiler kurabiliyorum.	1	2	3	4	5
11	Okul ortamında kendimi rahatça ifade edebiliyorum.	1	2	3	4	5
12	Farklı insanlarla birlikte rahatça çalışabilirim.	1	2	3	4	5
13	Başarısız olsam da tekrar aynı şeyi deneme cesaretini kendimde bulurum.	1	2	3	4	5
14	Bir konu üzerinde farklı görüşleri dinlemeye açığım.	1	2	3	4	5
15	Başarısız olduğumda öz eleştiri yaparım.	1	2	3	4	5
16	Hedeflerime ulaşmak için geliştirmem gereken yönlerimi biliyorum.	1	2	3	4	5
17	Kendime güveniyorum.	1	2	3	4	5
18	Başkalarını kendi fikirlerim doğrultusunda ikna edebilirim.	1	2	3	4	5
19	Okulda başarılı olacağıma güveniyorum.	1	2	3	4	5
20	Okul sonrasında kolay iş bulabileceğimi düşünüyorum.	1	2	3	4	5
21	Sorunlarımızın çözümünde sorumluluk alırım.	1	2	3	4	5
22	Başarılarımı kendi yeteneklerime ve çabama bağlıyorum.	1	2	3	4	5
23	Planladığım şeyleri zamanında tamamlayabiliyorum.	1	2	3	4	5
24	Zor durumlarla baş edebileceğimi biliyorum.	1	2	3	4	5
25	Farklı ve yeni deneyimlere yönelmekten heyecan duyuyorum.	1	2	3	4	5
26	Başkalarının karşıt fikirleri olsa da kendi görüşlerimi rahatlıkla ifade ederim.	1	2	3	4	5
27	Kendim için belirlediğim hedeflere ulaşabileceğime inanıyorum.	1	2	3	4	5
28	Kendi güçlü yönlerimi biliyorum.	1	2	3	4	5
29	Zamanımı kendi tercihlerime göre yönetebiliyorum.	1	2	3	4	5
30	Zor da olsa bir işin sorumluluğunu almaktan çekinmem.	1	2	3	4	5

MESLEK LİSESİ KOÇLARI & ÖĞRENCİLERİ 11. SINIF - KAPANIŞ BULUŞMASI

UYGULAMA FORMU – 2 “ÖĞRENCİ İÇİN PROGRAM DEĞERLENDİRME FORMU”

ÖĞRENCİNİN ADI-SOYADI :
OKULU VE İLİ :
UYGULAYAN KİŞİ:

CİNSİYETİ: (K) (E)

UYGULAMA TARİHİ:

SORULAR PROGRAM YÖNETİMİ

		Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1	Bu programa dahil olmaktan gurur duyuyorum.	1	2	3	4	5
2	Meslek lisesi koçum olduğu için kendimi şanslı hissediyorum.	1	2	3	4	5
3	Koçumun bana değer verdiğini ve önemsendiğini düşünüyorum.	1	2	3	4	5
4	Koçumla yaptığımız buluşmalar sayesinde, hayatımla ilgili yeni bakış açıları kazandım.	1	2	3	4	5
5	Bir koçumun olması beni güçlü kılıyor.	1	2	3	4	5
6	Koçumuzla buluşmalarımız verimli geçti.	1	2	3	4	5
7	Buluşmalarda aktarılan bilgiler kişisel gelişimime fayda sağladı.	1	2	3	4	5
8	Koçumuzla buluşmalarımızdan keyif aldım.	1	2	3	4	5
9	Koçum bizimle planlandığı sayıda buluştu.	1	2	3	4	5
10	Diğer öğrencilere programa katılmalarını tavsiye ederim.	1	2	3	4	5

UYGULAMA FORMU – 3
“KOÇ İÇİN PROGRAM DEĞERLENDİRME FORMU”

SORULAR

PROGRAM YÖNETİMİ

		Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyor ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1	ÖSGD projeyi başarıyla yönetiyor.	1	2	3	4	5
2	Meslek lisesi koçu olarak görevlerimi yerine getirmek için yardımcı olacak her türlü bilgi bana sağlandı.	1	2	3	4	5
3	Program süresince ÖSGD'den gerekli desteği aldım.	1	2	3	4	5
4	İlk koçluk deneyimim öncesinde aldığım eğitim yararlı oldu.	1	2	3	4	5
5	Program süresince ÖSGD tarafından düzenlenen ara toplantılar yararlı oldu.	1	2	3	4	5

ÖĞRENCİLERLE GÖRÜŞME

6	Öğrencilerle buluşmalarda zamanı verimli kullandım.	1	2	3	4	5
7	Buluşmaların içeriği ve akışı öğrencilerin ilgisini çekti ve katılımını sağladı.	1	2	3	4	5
8	Öğrencilerim buluşmalardan keyif aldılar.	1	2	3	4	5
9	Buluşmalarda aktarılan bilgilerin öğrencilerin kişisel gelişimlerine fayda sağladığını gördüm.	1	2	3	4	5
10	Öğrencilerimle planlandığı sayıda buluştum.	1	2	3	4	5

KİŞİSEL FAYDA

11	Projenin içinde meslek lisesi koçu olarak yer almaktan mutluyum.	1	2	3	4	5
12	Projenin içinde gönüllü olmanın kişisel gelişimime katkı sağladığına inanıyorum.	1	2	3	4	5

*MLK'nın Dikkatine! Bu form sadece sizin kullanımınız için oluşturulmuştur. Lütfen öğrencilere dağıtmak için bu formdan çoğaltmayın.

Tebrikler!

**Birinci yıl uygulamalarının sonuna geldiniz.
Önümüzdeki dönem ikinci yıl uygulamaları ile
tekrar görüşmek üzere!**

[illegible]